

ГЛАСНИК

АДВОКАТСКЕ КОМОРЕ У НОВОМ САДУ

ГОД. Ш.

„Гласник“ излази као месечник
Годишња претплата 100 дин.
Поједини број 10— динара.

НОВИ САД

15. ОКТОБАР 1930 Г.

БРОЈ 8., 9. и 10.

За чланове Адвокатске Коморе
је претплата урачуната у
чланарину.

Позив на

редовну главну скупштину

Овим се позивају сви адвокати, чланови Адвокатске Коморе у Новом Саду на редовну главну скупштину Адвокатске Коморе која ће се одржати у Новом Саду, 26. октобра 1930. год. у згради Адвокатске Коморе (Војвођанска ул. 25.) у 9 сати пре подне са овим дневним редом:

- 1.) Бирање три оверача записника;
- 2.) годишњи извештај Одбора Адвокатске Коморе за 1929. год.;
- 3.) завршни рачун за 1929. год.;
- 4.) прорачун за 1930. годину и давање разрешнице Одбору Адвокатске Коморе;
- 5.) измена правилника Адвокатске Коморе;
- 6.) дисциплински правилник;
- 7.) правилник пензионог фонда;
- 8.) нацрт нове адвокатске тарифе;
- 9.) евентуалије.

Уједно се умољавају г. г. адвокати да изволе у року од 8 дана по пријему позива, известити ову Комору о запаженим недостацима код законодавства, правосуђа и администрације.

Из седнице Одбора Адвокатске Коморе одржане у Новом Саду, дана 13. септембра 1930. год.

Др. Коста Мајински, с. р.
тајник.

Др. Стеван Адамовић, с. р.
претседник.

ГОДИШЊИ ИЗВЕШТАЈ

Адвокатске Коморе у Новом Саду

у пословној години 1929/1930

Славна Скупштина!

**Организација
Коморе**

На скупштинској седници од 16. јуна 1929. год. спроведена је реорганизација ове Адвокатске Коморе у смислу закона о адвокатима од 17. марта 1929. године.

Том је приликом за претседника Адвокатске Коморе изабран Др. Адамовић Стеван, адвокат из Новог Сада, а заменика председника Др. Јакшић Жарко, адвокат из Вел. Бечкерека.

Конституирајућа скупштина је установила, да се Одбор Адвокатске Коморе осим претседника и заменика претседника састоји од 18 чланова, те су у Одбор изабрани: Др. Моч Александар, Др. Павлас Игњат, Др. Секулић Милан, Др. Ковач Бодог, Др. Матић Милан, Др. Циприс Оскар, Др. Арадски Мита, Др. Могин Сава, Др. Николић Никола, Др. Мацак Матија и Др. Мајински Коста, адвокати из Новог Сада, Др. Манојловић Јован и Др. Ивковић Ивандекић Мирко из Суботице, Др. Ђурић Давид из Сомбора, Др. Грчић Паја из Вел. Бечкерека, Др. Пајић Ђока из Панчева, Др. Бојанић Петар из Вел. Кикинде и Др. Милетић Живко из Беле Цркве.

За претседника Дисциплинског Већа је изабран Др. Моч Александар из Новог Сада, а за заменика претседника: Др. Матић Милан из Н. Сада, Др. Јанковић Жарко из В. Кикинде и Др. Николић Корнел из Сомбора.

За чланове Дисциплинског Већа, чији је број чланова установљен са 18, изабрани су: Др. Табаковић Ђорђе, Др. Ковач Бодог, Др. Лауровић Јован, Др. Тапавица Ђорђе,

Др. Вермеш Имре, Др. Недељковић Ђорђе, Шкроблин Иван, Др. Медаковић Душан, Др. Илић Радослав и Др. Марош Карло из Новог Сада, Др. Магарашевић Александар и Др. Катанец Миховил из Суботице, Др. Николић Ђорђе и Др. Гал Реже из Сомбора, Др. Мијајев Лука из Вел. Бечкереча, Др. Киш Ђорђе из Панчева, Др. Жирош Људевит из Вел. Кикинде и Др. Филипон Мартин из Вршца.

За заступника Адвокатске Коморе изабран је Др. Секулић Милан из Новог Сада, а за заменике заступника су изабрани Др. Секулић Милован, Др. Тодоровић Коста и Др. Буљик Јанко из Новог Сада.

За адвокатске судије при Касационом суду су изабрани: Др. Бокшан Милош, Др. Хаџи Коста ст., Др. Глигоријевић Миливој, Др. Латинчић Јован и Др. Лустиг Фердинанд из Новог Сада, Др. Лалошевић Јован из Сомбора, Др. Кенђелац Миливој и Др. Малагурски Бабијан из Суботице, Др. Грабер Ладислав из Панчева и Др. Ђурић Никола из Вршца.

За чланове комисије за испитивање адв. приправника предложени су Министарству Правде: Др. Адамовић Стеван, Др. Бокшан Милош, Др. Хаџи Коста ст., Др. Латинчић Јован, Др. Моч Александар, Др. Павлас Игњат, Др. Матић Милан и Др. Секулић Милан из Новог Сада.

Одбор Адвокатске Коморе је из своје средине изабрао у Одбор Тројице Др. Павласа Игњата, Др. Арадског Миту и Др. Мацака Матију.

Као часнике Коморе Одбор је изабрао: Др. Мајинског Косту из Новог Сада за секретара, Др. Секулића Милана за фискала, и Др. Циприса Оскара из Новог Сада за благајника Коморе.

Др Жирош Људевит, адв. из Вел. Ки-

кинде је из здравствених обзира поднео оставку на чланству Дисциплинског Већа и на његово место има скупштина да бира другог.

Одбор Адвокатске Коморе је у пословној 1929 1930 одржао 14 седница у којима је решио 317 предмета; убележио је 61 адвоката и то: Колара Матију из Сомбора, Др. Стипића Драгутина из Суботице, Вуксановића Светозара из Беле Цркве, Кнежевића Бранка из Панчева, Јанкача Матију из Суботице, Пилића Ђорђа из Суботице, Др. Лазин Саву из Нове Кањиже, Фаркаша Фрању из Панчева (сада у Новом Саду), Глумца Богдана из Чуруга, Парвања Драгутина из Темерића, Др. Кирића Миливоја из Новог Сада, Урошевића Радомира из Бачке Тополе, Примовића Јована из Перлеза, Богосављевића Спасоја из Ст. Моравица, Адамовића Средоја из Нове Кањиже, Др. Купусаревића Михајла из Новог Сада, Рајковића М. Емила из Бачког Градишта, Др. Најнера Вилема из Вел. Бечкерекa, Др. Мартиновића Душана из Вел. Кикинде, Златара Н. Јеремију из Новог Бечеја, Коробова И. Александра из Вел. Кикинде, Вртипрашког Радована из Вел. Кикинде, Драгојевића М. Јована из Вел. Кикинде. Др. Славичека Мату из Прелога, Дебрецени Алладара из Панчева, Јанковића К. Станоја из Бачке Паланке, Др. Нинчића Милоша из Сенте, Савића Мирка из Новог Сада, Кел. Филипа из Новог Сада, Др. Станковића Василија из Новог Сада, Поповића М. Славка из Фекетића, Др. Аламовића Александра из Новог Сада, Др. Дамјановића Стевана из Новог Сада, Др. Тајдера Ђуру из Бачке Паланке, Пејовића Вука из Бачке Паланке, Др. Вајнера Зденка из Новог Сада, Др. Влајковића Мирка из Сомбора, Обрадовића Н. Душана из Новог Сада, Милашиновића

Бранка из Новог Сада, Ристића Душана из Панчева, Ђурића Јована из Вршца, Продановића Ивана из Новог Сада, Јегдића С. Јована из Новог Сада, Др. Антоновића Николу из Аде, Брэдваровића Борислава из Перлеза, Др. Пухана Драгана из Сомбора, Бењака А. Бранислава из Новог Сада, Др. Гутмана Евгена из Сомбора, Др. Дајча Коломана из Чаковца, Др. Пољанића Емануила из Чаковца, Др. Миловановића Милована из Бачке Паланке, Драгичевића Јовету из Србобрана, Др. Клајна Ернста из Суботице, Цигурског Ацка из Ст. Бечеја, Др. Керпел Густава из Вршца, Др. Радо Дезидера из Сомбора, Голдштајн Евгена из Сенте, Кекс Људевита из Новог Сада, Др. Петровића Жарка из Вршца, Др. Хадика Јосифа из Вел. Кикинде и Кокора Т. Валеријана из Вел. Бечкерека.

По молби је брисано 4 из именика адвоката и то: Др. Радивојевић Душан из Панчева, Др. Ајбеншиц Макс и Др. Хандрер Лазар и Др. Милин Јаша из Вел. Бечкерека.

Умрло је 5 адвоката и то: Др. Армин Јулије из Вел. Бечкерека, Др. Димитријевић Александар из Бачке Паланке, Др. Павловић Момир из Србобрана, Др. Рона Јулије из Сомбора и Др. Лекић Илија из Ковина.

Убележених адвоката има свега 521, а адвокатских приправника 269.

У току пословне године одређено је заступника сиромашних странака 455, бесплатних општих бранилаца и њихових заменика при Апелационом Суду у Новом Саду 546, а адвоката бранилаца при Окружном Суду у Новом Саду 62.

Президијално решено је 1878 предмета.

Одбор Адвокатске Коморе је у смислу правилника о издавању припомоћн изнемоглим адвокатима и наследницима умрлих

адвоката исплатио из благајне Адвокатске Коморе 100.000 дин.

Осим тога је Одбор Коморе исплатио у име милостиње уд. Др. Удицког Стевана, бившег адвоката из Вел. Кикинде једанпут по 500 и једанпут по 200 дин., уд. Др. Топонарског Миливоја, бившег адвоката из Вел. Кикинде 500 дин. и уд. Коњари Ирени из Чаковца своту од 200 дин.

Дисциплинско Веће подељено у четир збора одржало је укупно 17 седница на којима је решено 498 предмета и 56 расправа.

На дисциплинским седницама је у 109 случајева отклоњено покретање дисциплинског поступка, јер није било дисциплинске кривице; у 6 случајева је отклоњено покретање дисциплинског поступка због застаре; у 67 случајева је пријављивач упућен да претходно покрене редован судски поступак; у 76 случајева је поступак обустављен; у 16 случајева је покренут дисциплински поступак и одређена истрага; у 63 случаја је покренут дисциплински поступак и пријављени стављени одмах под оптужбу; у 17 случајева је предмет упућен Одбору Трорице; у 2 случаја је суспендован даљи поступак до одлуке редовног суда; у 25 случајева су затражени од ред. суда списи; у 18 случајева је упућено пријављивачу изјашњење пријављенога, да на исто поднесе своје примедбе и да пријави доказе на своје тврдње; у 40 случајева је пријављени позван да поднесе своје доказе; у 32 случаја је пријављивач извештен, да заступник Коморе не прихваћа оптужбу и позван, да оптужбу поднесе; у 2 случаја је пријављени суспендован од вршења адвокатске односно приправничке дужности, у 7 случајева је предмет уступљен Одбору Коморе на решавање; у 1 случају је укинута суспензија; у 8 случајева је одређен претходни изви-

ђај; у 4 случаја је одбијена молба ради обнове поступка; у 3 случаја су списи упућени државном тужиоштву на кривични поступак; у 1 случају је изречена мања новчана казна и у 1 случају је регистрована новчана казна изречена по Апелационом Суду као дисциплинском суду.

Дисциплинско Веће је на расправама донело ове одлуке: у 5 случајева је изречена опомена, у 5 случајева писмени укор, у 13 случајева новчана казна, у 1 случају суспензија од вршења адвокатске праксе, у 9 случајева еу окривљеници разрешени од оптужбе, у 15 случајева је обустављен даљи поступак.

Одбор тројице је решио 23 предмета и то са овим резултатом: у 12 случајева је изрекао опомену, у 5 случајева новчану казну, у 1 случају је обуставио даљи поступак и у 5 случајева је одгодио доношење одлуке.

Обуставом вршења адвокатуре на три месеца је био правомоћно суђен Др. Бартулов Гашпар, адвокат из Ковина, који је казну већ издржао.

Дисциплинско Веће је донело решење о претходној обустави адвокатуре Др. Мамужића Веце, адвоката из Суботице и претходној обустави права замењивања Каргоћића Луја, адвокатског приправника из Перлеза. Последње решење још није правомоћно.

Код убележења у именик адвоката Одбор се строго придржавао одредаба закона о адвокатима и у именик адвоката је бележио само оне, који су исказали прописане услове. Код примене 3. §-а зак. о адвокатима Одбор Коморе је стао на то становиште да бивше судије не могу упражњавати адвокатску праксу у месту где су вршили судску функцију, ако још није протекло 5

година од како су престали вршити судску дужност и то без обзира, да ли су пре ступања на снагу закона о адвокатима од 17. марта 1929. год. имали услове за убележење у именик адвоката или не.

Б. Одељење Београдског Касационог Суда у Новом Саду поводом неколико конкретних случајева стало је на противно гледиште, изменило је решења Адв. Коморе и дозволило је бившим судијама упис у именик адвоката са седиштем у местима где су вршили судску функцију иако није протекло 5 година од како су иступили из судске службе, ако су пре ступања на снагу закона о адвокатима од 17. марта 1929. год. имали услове за убележење у именик адвоката.

Код пресељења адвоката са подручја других Адвокатских Комора на подручје ове Коморе било је размимоилажења у сватању између појединих адвоката и Адвокатске Коморе у погледу плаћања уписнине и чланарине, јер док је Одбор Коморе захтевао у смислу закона и пословника плаћање и уписнине и чланарине, поједини адвокати су се томе противили са мотивацијом, да нису дужни поново плаћати уписнину и чланарину, јер су то већ учинили код оне Адвокатске Коморе, са чијег су подручја дошли.

Касациони суд је у овом питању усвојио становиште Адвокатске Коморе.

У минулој пословној години се опажа, да поједини адвокати не врше тачно своју дужност према Адвокатској Комори, јер остају у заостатку са чланарином, тако да је Одбор Коморе био приморан да екзекутивним путем угања заосталу чланарину, јер су све опомене благајника Адвокатске Коморе остале без успеха. Па и поред свих предузетих мера заостатак неуплаћене чла-

нарине износи знатну своту, која је исказана у закључним рачунима.

Одбор Коморе је констатовао, да поједини адвокати у неким местима имају своје адвокатске канцеларије у дућанским локалима и у зградама гостиона и хотела и сматрајући да се та чињеница не слаже са угледом адвокатског реда затражио је од Дисциплинског Већа да по овом предмету поступи, Веће је позвало све ове адвокате, да у одређеном року иселе своје канцеларије из дућанских локала. Против одлуке Дисциплинског Већа уложена су жалбе и предмет се сада налази на решавању код Касационог Суда.

Код једног адвоката се установило, да станује ван седишта своје канцеларије и када га је Одбор упутио да своје седиште пренесе у место где му је адв. канцеларија или обратно, он је против тога решења уложио жалбу и Касациони суд је изменио решење Одбора Коморе са мотивацијом, да не постоји законска забрана, да адвокат не може становати ван седишта своје адв. канцеларије.

Да ови случајеви не би учестали и да неки адвокати неби злоупотребили ово стање на штету других, Одбор Коморе је унео одредбу у нацрт пословника, да се адвокатима забрањује да станују ван седишта своје канцеларије. Исто је тако у нацрт пословника унесена и одредба, да адвокат не сме имати канцеларију у зградама гостиона, хотела, у дућанским локалима итд.

Поједини адвокати са поднашањем молбе ради убележења у именик адвоката нису одмах исплатили уписнину за чланарину обећавајући да ће то учинити за најкраће време. Одбор Коморе је у таквим случајевима донео решење о њиховим убележењу али у смислу закона о адв. није ово ре-

шење издавао. Међутим, неки су ипак успели, да их је суд примао на расправама иако о њихову убележењу у именик адвоката није примио од Адвокатске Коморе извештај. Одбор Коморе дознавши за ове случајеве, одмах је упутио допис Касационом и Апелационом Суду и оном Окружном и Среском Суду на чијем се подручју налазила канцеларија дотичног адвоката да се на расправе не припушта, јер још није правоваљано убележен у именик адвоката.

Адв. приправници

Још у прошлим годинама се догађало, да поједини адвокати нису одјављивали своје приправнике, иако су ови прекинули адвокатско-приправничку вежбу, тако, да су се неки адв. приправници водили и даље у именику као да се налазе на приправничкој вежби, док се стварно налазе по разним другим службама. Да би се овоме стало на пут, Одбор Коморе је издао окружнице и позвао чланове Адвокатске Коморе, да поднесу тачан извештај о својим приправницима, а за оне који се стварно не налазе на вежби, да затраже њихово брисање из именика адв. приправника. Осим тога је Одбор Адвокатске Коморе између својих чланова опуномоћио у седишту сваког окружног суда по једног адвоката, који ће водити евиденцију о адвокатским приправницима, који се налазе на подручју појединих окружних судова.

Услед ових расположења, неки адв. приправници су брисани из именика адв. приправника, а против неких је поведен поступак, који је још у току.

Адв. приправници на кривичним рас- правама

После ступања на снагу новог кривичног поступника, поједини Окружни Судови, односно кривични сенати Окружних Судова нису припуштали адвокатске приправнике као заменике њихових шефова на кривичне расправе позивајући се на 58 § поменутог закона, иако 26 § закона о адвокатима

јасно наређује, да на расправама пред судовима, другим државним и самоуправним влистима и јавно-правним телима адвоката може заменити и адвокатски приправник који је код њега на вежби.

Одбор Коморе је одмах чим је за ово сазнао, заједно са осталим Коморама предузео кораке, да се прекине са погрешним тумачењем 58 §-а казн. поступника који набраја лица која у своје име могу иступати као браниоци на кривичним расправама, јер адвокатски приправници не иступају као браниоци у своје име, него као заменици њихових шефова.

Министарство Правде, а исто тако и Претседништво Апелационог суда није било вољно да изда никакво упутство у погледу правилног примењивања поменуте законске одредбе из разлога, да нису позвани да закон интерпретирају.

Према томе је потребно било, да се решења Окружних Судова нападну правним леком, да би дошло до начелне одлуке Апелационог Суда, који је у конкретним случајевима решио питање у корист адвокатских приправника, и данас се већ не чине сметње, да адвокатски приправници учествују на кривичним расправама као браниоци у име својих шефова.

Ради заједничке заштите права и интереса адв. реда 27 априла 1930 сазвана је у Београду била скупштина изасланика Адвокатских Комора у Београду, Загребу, Љубљани, Новом Саду, Сарајеву, Скопљу, Сплиту и Подгорици у сврху оснивања Савеза Адвокатских Комора Краљевине Југославије у смислу 48 §-а закона о адвокатима. Ову Адвокатску Комору су заступали Др. Јакшић Жарко, потпредседник, Др. Мајински Коста секретар, Др. Ђурић Давид и Др. Пајић Ђорђе, чланови Одбора. — Савез

Савез Адвокатских Комора

Адвокатских Комора, који је том приликом једногласно основан, нема никаквог права права надзора над Адвокатским Коморама, ни над њеним Одборима, а још мање над адвокатима. Његова је једина задаћа заштита сталешких интереса адвокатског реда.

Скупштина је прихватила овај Пословник:

Чл. 1. Савезу је име: „Савез Адвокатских Комора Краљевине Југославије“.

Чл. 2. Савезу је седиште у ономе граду, који одреди скупштина Савеза, али увек мора бити у седишту које од Адвокатских Комора. Прва скупштина одређује, да је седиште Савеза до даљег закључка скупштине у Београду.

Чл. 3. Сврха је Савезу да координира и у случајевима потребе концентрира рад и силе свију комора у правцу заједничке заштите права и интереса адвокатског staleжа (§. 48. зак. о адв.), нарочито његове слободе и имунитета у извршивању звања и аутономије његове организације (у коморама).

Чл. 4. Средства Савеза јесу морална и материјална.

Морална средства јесу сва законом дозвољена и код корпорација уобичајена средства рада, нарочито пак:

измена мисли — било писмена или путем гласила, било усмена, лична, непосредна — о свим питањима, која се тичу адвокатског staleжа;

посредовање код владе и свију фактора у држави који могу утицати на право и интересе staleжа;

сарадња са Међународном Унијом адвоката у Брислу (респ. Паризу).

Материјална средства су доприноси адвокатских комора по чл. 15. овог пословника.

Чл. 5. Чланови Савеза јесу све адвокатске Коморе у држави. Оснује ли се одредбом Министра Правде нова комора, постаје она аутоматским чланом Савеза. Поједине коморе не могу иступати ни бити искључене ни иначе престати бити чланом Савеза. Савез се напротив може разрешити закључком скупштине.

Чл. 6. Чланови Савеза дужни су суделовати у раду Савеза, промицати његову сврху и настојање, извршивати закључке скупштине и пословног одбора. Чланови су дужни да се клоне сваког засебног корака или акције у оним питањима која се тичу недвојбено читавог сталеза или где би решење тих питања могло утицати на читав сталез. Чланови Савеза дужни су настојати да њихов поступак у било којем предмету — што се тиче меритума — буде удешен по једнаким принципима и у истом правцу као и код осталих комора. У ту сврху а у случајевима двојбе обраћаће се поједине коморе на Савез као што и овај има у свим случајевима, кад му се то буде учинило zgodним, давати сходне упуте коморама и стајати с њима о томе у дотицају.

Чл. 7. Органи Савеза јесу: 1) скупштина, 2) пословни одбор и 3) претседник.

Чл. 8. Редовну скупштину има сазвати сваке године претседник најкасније до конца месеца маја са унапред утврђеним и објављеним дневним редом, а у месту које је претходно скупштина одредила.

Осим такве редовне скупштине има сазвати и ванредну, ако то затраже од њега одбори бар трију комора или половина свију изасланика назначивши разлоге захтева и предмет о коме би таква ванредна скупштина имала расправљати. Скупштина се има одржати најкасније за месец дана од дана кад му буде достављен писмен захтев.

Таква ванредна скупштина има се одржати у седишту Савеза, ако пословни одбор једногласним закључком друкчије не одреди.

Скупштина се сазива индивидуалним препорученим позивима на претседнике комора и њихове изасланике. Између дана кад би им писмо имало нормално стићи и дана скупштине има да прође бар 14 дана.

Чл. 9. У надлежност скупштине спада:

- одређивање седишта Савеза;
- одређивање где ће се одржати наредна редовна скупштина;
- избор претседника;
- утврђивање прорачуна и испитивање закључних рачуна;
- одређивање доприноса комора;
- промена пословника;
- одлука о разлазу Савеза;
- одлука о предлозима чланова, респ. претседника комора и изасланика и пословног одбора.

Чл. 10. Скупштину сачињавају претседници појединих комора и њихови изасланици према §-у 48. зак. о адвокатима.

Скупштина је способна стварати закључке, ако је на њој заступана бар половина комора преко претседника респ. њихових заменика и ако је на истој присутна половина изасланика лично. Иначе (код гласовања) претседници и изасланици могу опуномоћити и претседнике или изасланике своје или које друге коморе да их на скупштини заступају.

Ако не буде кворума, има се у року од најраније седам а најкасније месец дана одржати нова скупштина без обзира на број присутних чланова.

Сматра се прихваћеним овај предлог за који гласа већина чланова. Већина мора у сваком случају бити двојака: и по коморама и по гласовима изасланика. У име по-

јединих комора гласају њихови претседници, респ. њихови заменици. Где дође само до једне врсте већине нема закључка.

О скупштини саставља се записник, који потписују претседник, водитељ записника (кога скупштина одреди, али у правилу је то тајник) и два члана одређена од стране скупштине као оверачи.

Избори и остала гласања врше се јавно, ако скупштина друкчије не реши.

Створити се може закључак само о оном предмету, који дотични предлагач писмено поднесе претседнику најкасније 8 дана пре скупштине или за који скупштина једногласно пристане да се о њему одлучује. Скупштини председава претседник Савеза, а ако би овај био спречен један од потпредседника кога скупштина одреди. Ако се у томе не постигне потребна већина, председава по годинама најстарији потпредседник.

Чл. 11. Извршни орган Савеза је пословни оодбор и он решава о свима питањима Савеза, која нарочито не спадају у надлежност скупштине.

Пословни одбор сачињавају претседници свију комора.

Пословни одбор има се састајати непосредно пре и после скупштине, а осим тога (још бар једанпут у години) увек кад потреба захте. За кворум и гласање одлучна је већина.

Ради уштеде времена и трошка може пословни одбор одлучивати о појединим питањима и писменим путем. У ту сврху претседник ће послати сваком члану пословног одбора писмени предлог с образложењем (препорученим дописом), али тако да члану остане времена на одговор бар пет дана (рачунајући од дана пријема питања до дана предаје одговора пошти.) Ако

до остављеног рока одговор не стигне, сматра се да је дотични за предлог. Но ако се једна трећина чланова пословног одбора противи таквоме писменом гласању и захтева место тога састанак, претседник у року од осам до петнајст дана исти има сазвати. Но и без обзира на споменути позив, састанак се има сазвати кад год то писмено затражи бар једна трећина чланова пословног одбора.

Чл. 12. Претседника бира редовна скупштина на годину дана. Претседник не мора бити домицилиран у седишту Савеза. Претседник заступа Савез, председава главним скупштинама и састанцима пословног одбора и ове сазива. Он води писарну Савеза уз припомоћ тајника, и потписује све дописе Савеза. Он има да одржава везу међу коморама и да бди над спровођењем савезне сврхе. У случајевима спора између појединих комора или изасланика има право и дужност посредовања. Таквоме настојању имају дотични излазити у сусрет, али нису дужни покорити се мишљењу претседника.

Чл. 13. Сви претседници комора јесу већ по томе положају потпретседници Савеза. Они имају заменити претседника кад год он то одреди и то у правцу његових упута, нарочито у случају кад претседник није у седишту Савеза. Ако неко у току године престане бити претседник, замењиваће га до одлуке пословног одбора по годинама најстарији потпретседник.

Чл. 14. Тајник Савеза је у правилу тајник оне Коморе, чији је претседник Савеза. (Изузетно скупштина може за тајника изабрати и другога). Он управља писарном Савеза. По правилу води записник скупштине и седница пословног одбора. Он је уједно и благајник Савеза.

Упуте о пословању писарне даје тај-

нику пословни одбор, или место овога претседник Савеза.

Чл. 15. Све функције у Савезу јесу бесплатне. Имају се накнадити само готови издаци и трошак за евентуално преко потребно помоћно особље. Трошак изасланика и претседника за скупштине и седнице пословног одбора носи она комора, чији је изасланик или претседник. Сви остали трошкови намирују се из савезне имовине.

Висину доприноса адвокатских комора одређује скупштина.

Чл. 16. У случају разлаза Савеза пословни одбор има ликвидирати имовину Савеза тако, да чист остатак ове подели међу коморе у сразмери броја њихових чланова, — све то у колико скупштина о томе друкчије не закључи.

За претседника Савеза Адвокатских Комора изабран је Обрад Благојевић, претседник Адв. Коморе у Београду.

У смислу чл. 15. пословника скупштина је решила, да свака Комора на име доприноса има платити онолико пута по 2 дин., колико има својих чланова.

На скупштини Савеза Адвокатских Комора расправљало се и питање једнообразног осигурања адвоката у целој земљи. Делегати Адвокатских Комора у Београду, Новом Саду, Скопљу и Подгорици били су за оснивање јединственог пензионог фонда за целу земљу, док су изасланици Адв. Коморе у Љубљани били против тога док пракса не покаже, како ће се развијати посебни пензиони фондови појединих Адв. Комора и препоручили су, да њихово уређење пензионог фонда приме све Коморе, па ако се у пракси покаже добро, онда неће бити никакве сметње за оснивање јединственог пензионог фонда.

Осигурање адвоката

После овога је донесен закључак:

„да је у интересу адвокатског staleжа да уреди своје осигурање по истим начелима и методама, како је то учинила адвокатска комора у Љубљани. Препоручује се стога појединим коморама да и оне узму као директиву и основ у провођењу осигурања својих чланова осигурање проведено већ код адвокатске коморе у Љубљани. Коморе, којима њихове прилике допуштају да то учине саме за себе, нека осигурање проведу свака у своме делокругу; оне пак, које мисле да њихов интерес с обзиром на прилике тражи заједничко уређење, нека то и проведу заједнички. Свакако, нека свака Комора у правилима свога осигурања предвиди и узме у обзир евентуалност реорганизације Комора и будућег заједничког осигурања, пошто већ сада изражавају жељу да до истог дође, чим прилике и интереси staleжа то буду захтевали“.

Како су Адвокатске Коморе у смислу 118. §-а зак. о адвокатима од 17. III. 1929. г. дужне најкасније у року од 2 године од ступања на снагу овога закона, путем осигурања за случај несреће, изнемоглости, старости и смрти обезбедити својим члановима и њиховим породицама нужно издржавање, те како је касније и Београдска Комора решила, да ће посебно да оснује пензиони фонд, то је Одбор ове Коморе у духу закључка скупштине Савеза Адвокатских Комора спремио нацрт правилника за пензиони фонд, који износи пред Славну Скупштину на решавање.

Пискарачи

Пискарачи или надриписари претстављају велико зло не само за адвокате и правосуђе, него и за цео друштвени и државни поредак. Они раде адвокатске послове, па више пута се издају и за адвокате. Како њихов нестручан рад доноси

брзо рђаве резултате, то наиван свет, бројећи и њих у адвокате, сматра да је читав адвокатски ред такав. Док адвокати за свој позив имају да сnose високе пореске и друге дажбине, дотле пискарачи за свој кријумчарски рад не плаћају ником ништа. Пискарачи врло често уносе и шире корупцију, јер немају скрупула и не презају ни од какве одговорности. Они деморалишу друштвену средину у којој се крећу.

120. §-ом зак. о адвокатима дело надриписарења је означено као кривично дело и за учиниоца је прописана казна, али ова законска одредба не пружа довољно средство за успешну борбу против пискарача, јер је 120. §. тако редигован, да се пискарачи врло лако могу извући од кривичне одговорности, као што је пракса показала.

Изасланици Адв. Коморе су на скупштини Савеза Адв. Комора тражили, да се умоли г. Министар Правде, да измене 120. §. закона о адвокатима у интересу општем и у интересу адвокатског реда. — Скупштина је ставила у дужност пословном одбору, да када наступи повољан моменат, да надлежним путем тражи измену 120. §. зак. о адв. Међутим се г. Министар Правде изјаснио, да за сада није вољан да ма какве измене чини у закону о адвокатима.

На подручју ове Адвокатске Коморе биле су на снази и пре закона о адвокатима од 17. III. 1929. г. законске одредбе о надриписарству, али и поред свега тога надриписарство се трпило од појединих неквалификованих и неодговорних елемената. Опћински бележници и писари су се стално бавили са приватно-правним пословима, као: састављањем разних уговора, тестамената и других исправа, спровађањем грунтовних укњижби, издавањем уверења о наследству итд. и за ове послове убирали високе на-

граде, док на ову зараду нису плаћали никакав порез. Шта више они су чинили и чине злоупотребе приликом истављања уверења о процени некретнина ради одмерања преносне пристојбе, јер су странкама, које су на другом месту сачиниле уговор, издавали и издају уверења, у којима је прецењена вредност некретнина, док оним странкама, које се ради склапања уговора њима обраћају, процењују некретнине испод стварне вредности и тако присиљавају странке, да само код њих склапају уговоре.

Ова Адвокатска Комора с обзиром. да нема законске одредбе по којој би опћинским бележницима било признато право да могу странкама састављати приватно-правне исправе, с обзиром да је б. §-ом наредбе Мин. Ун. Дела бр. 47300. из год. 1904. опћинским бележницима директно забрањено примати приватне послове у оним предметима, у којима су дужни по службеној дужности да решавају, — већ годинама се обраћала надлежним факторима, да забране опћинским бележницима да врше послове који спадају у делокруг адвоката и јавних бележника и да се одреди облигаторна сигнатура адвоката и јавних бележника за све граунтовне поднеске.

Како се сада у смислу 120. §-а зак. о адв. тражи законско овлаштење за горње радове, а опћински бележници таквог овлаштења немају, то је Адвокатска Комора узела становиште, да су они опћински бележници који се баве приватно-правним пословима обични надриписари, против којих се имају применити санкције 120. §-а зак. о адвокатима.

Одбор Адвокатске Коморе је настојао, да било Кр. Банска Управа Дунавске Бановине у своме делокругу, или г. Министар Унутрашњих Дела за целу земљу изда на-

ређење, да се општинским бележницима и писарима забрани, да се могу бавити приватно-правним пословима.

По предлогу Адвокатске Коморе није још донесена коначна одлука, али се предмет налази на разматрању на надлежном месту.

Свима је познато, колико је борбе имала да издржи Адвокатска Комора док није дошло до данашње адвокатске тарифе, која је донесена децембра месеца 1928. г. Познато је и то, да ова тарифа према претходној тарифи од октобра 1928. год. значи извесну промену у корист адвокатског реда, али је пракса показала, да ни ова тарифа не одговара данашњим тешким приликама, да је најнижа у целој земљи и према адвокатским тарифама у иностранству и да је њоме у виталним, моралним и материјалним интересима и правима погођен цео адвокатски ред на подручју ове Адвокатске Коморе.

У смислу 28. §-а закона о адвокатима Министар Правде по саслушању Адвокатских Комора и Апелационих Судова има правилником да установи адвокатску тарифу за послове адвоката у судском поступку.

На скупштинској седници Савеза Адвокатских Комора Краљевине Југославије од 27. априла 1930. г. било је претресано и питање адвокатске тарифе и донесен је овај закључак:

„Скупштина Савеза Адвокатских Комора Краљевине Југославије изражава мишљење, да је у интересу адвоката да се њихов рад, уз придржај права слободног уговарања, награди по обавезној тарифи. У ту сврху налаже пословном одбору Савеза да код Господина Министра Правде посредује да донесе за правна подручја оних комора, које још немају тарифу. тарифу удешену

Адвокатска
тарифа

према поступнику и осталим још неуфицираним законима дотичног правног подручја. За оне пак коморе, које већ имају тарифу, да се ова употпуни према конкретном предлогу Сплитске Адв. Коморе све то за интеримно време важења старих поступника. Оним часом пак чим ступи на снагу нови грађански парнични поступак за целу државу да се уведе јединствена тарифа. Пословном одбору се ставља у дужност, да још сада ради на њој узевши као подлогу предлог колеге г. Др. Урбанца. изасланика Љубљанске Коморе.“

Одбор Адвокатске Коморе у пуноме уверењу да адвокатска тарифа која је код нас сада на снази, не одговара данашњим приликама, јер су њоме угрожени материјални интереси и егзистенција адвоката и у сазнању, да се некоји судови не придржавају ни те најниже тарифе, него да трошкове установљавају и испод граница тарифе, — спремио је нацрт нове адвокатске тарифе и износи пред скупштину на решавање са предлогом, да се поднесе г. Министару Правде са молбом, да је у смислу 28. §-а зак. о адвокатима усвоји и обавезно пропише за подручје Апелационог суда у Н. Саду до унификације закона.

Повраћај уплаћене таксе

У последње се време запазило, да финансијске власти таксу по Тар. Бр. 173 и 174 такс. закона или погрешно или сувишно наплаћену не враћају странци путем њеног адвоката, него њојзи непосредно. Овим поступком се неоправдано наноси материјална штета адвокатском реду, јер адвокат у многим случајима предујмљује таксу и услед решења финансијских власти бива од странака изигран, које саме таксу дижу, а адвокату не само да подигнуту таксу не враћају, него га и не извести да су таксу примили.

Адвокатска Комора је претставком умо-

лила Министарство Финансија Одељење Пореза, да се престане са досадашњом праксом и да се такса враћа странци само путем њенога адвоката.

На ову претставку је Комора од Министарства Финансија Одељења Пореза добила овај одговор: „Решења о повраћају таксе гласе на странке, а да ли ће се новац исплатити самој странци или пуномоћнику, кад поднесе пуномоћије да за странку може новац примити, то је ствар споразума између странака и пуномоћника као и касе која врши исплату.“

Док се некада код опорезивања водило рачуна, о томе, да су адвокати умни радници, да су већином без имања, да у случају болести и неспособности за рад остају без егзистенције, да адвокатске породице после смрти хранитеља остају необезбеђене, данас не само да се ове непобитне чињенице не узимају у обзир, него се адвокати опорезују далеко преко њихове порезне способности и несразмерно према осталим друштвеним редовима.

Порезни предлози су тако страховити, да се већ долази до тога уверења, да надлежни органи иду за материјалним уништењем адвокатског реда не водећи бригу о интенцијама законодавца, који је са порезним законом хтео да спроведе праведно оптерећење. Овако неправедно опорезивање није ни државни интерес, нити правилна порезно-финансијска политика, јер ће се безусловно постићи крајњи резултат, да ће држава у адвокатском реду изгубити за плаћање способног порезног субјекта.

Страх вити порезни предлози на порезним расправама се или непромењено прихваћају или нешто мало смањују тако, да сваки адвокат са разрезаном порезом осећа неподношљив терет, јер у порезним одборима

Опорезивање
адвоката

већином није заступљен ни са једним чланом адвокатски ред, који би у одбору дигао своју реч у заштиту адвоката износећи јадне прилике у којима се данас адвокатски ред налази.

Жалосне су појаве, да данас адвокати, који никада нису били против порезне обавезе, напуштају адвокатске канцеларије јер из канцеларијског прихода не могу да плаћају разрезани порез и да одрже своју егзистенцију.

Чим су порезни предлози били израђени, претседништво Адвокатске Коморе је одмах потражило г. директора Финансијске Дирекције у Новом Саду и изнело му тежак материјални положај адвоката и несразмерну висину пореских предлога, затражило од њега да подређеним органима изда потребно упутство, да се адвокати према данашњим тешким приликама што праведније опорезу, и да дозволи да код сваког порезног одбора, у чијем саставу није адвокатски ред заступљен, буде присутан по један адвокат приликом претреса порезе адвоката, који би могао одбору потребне информације давати.

Господин Директор Финансијске Дирекције је на захтев претседништва Адв. Коморе одговорио, да увиђа да су порезни предлози адвоката превисоки и да је већ издао потребно упутство својим органима, да се адвокати што праведније опорезу; да не може удовољити захтеву, да поред пореских одбора буде присутан као информатор по један адвокат приликом претреса порезе адвоката, јер за то нема законске могућности. Али и поред ове утехе од стране Финансијске Дирекције, адвокатски ред је горко искусио, да се није водило рачуна о тешком материјалном стању адвоката, искусио је, да су адвокати прекомерно и несразмерно према осталима опорезани, искусио је, да се са адво-

катима само код новосадске Финансијске Дирекције тако неправедно поступа, док адвокати код осталих финансијских дирекција много боље и праведније пролазе

Године су пролазиле, да адвокатски ред није био заступљен у порезним и у рекламационим одборима. Тек се прошле године успело, да у рекламациони одбор у Вел. Бечкереку уђе као редован члан и као заменик по један адвокат, а за рекламациони одбор у Новом Саду је Адвокатска Комора тек 6. октобра т. г. добила позив, да делегира једног редовног члана и једног заменика.

На молбу Одбора Коморе, г. Министар Финансија је решењем Бр. 25303 од 5 априла 1930 год., које је објављено у Службеним Новинама од 13 септембра т. г. Бр. 209 ослободио ову Адвокатску Комору од пореза и самоуправних приреза од прихода (ренте) из чл. 60. Закона о непосредним порезима, али под условом, да Комора полугодишње доставља Пореској Управи у Новом Саду тачан извод рачуна.

Почетком 1930. год. је било покренуто питање, да се Апелациони Суд у Новом Саду пренесе у Сомбор. Гласови о преносу Апелационог Суда изазвали су велику узнемиреност и узбуђење не само у круговима адвоката ове Коморе и апелационих судија, него и у ширем грађанству.

Пренос Апелације

Адвокатска Комора је сместа покренула врло живу акцију и у сарадњи са својим члановима из разних крајева успела је, да се на надлежном месту у општем интересу одустало од преноса Апелационог суда из Н. Сада у Сомбор.

На захтев адвоката из Вел. Кикинде Одбор Адвокатске Коморе је поднео Министарству Правде претставку, да се Срески Суд у Вел. Кикинди премести из приватне

Срески Суд у
Вел. Кикинди

зграде, где се сада налази, у државну зграду где се налази Окружни Суд, јер би тиме био олакшан рад тамошњим адвокатима, а и држава не би морала плаћати закупнину.

Овај захтев међутим, Министарство Правде није уважило из разлога, да у државној згради нема довољно просторија и за Окружни и за Срески суд.

Пренос Касаци-
оног суда

Пало је решење на надлежном месту, да се једна од највиших установа пренесе из Новог Сада. Б. Одељење Београдског Касационог суда има за кратко време да се пренесе у Сомбор.

Када се претресало питање да ли је пробитачно да се Апелациони суд преноси из Новог Сада у Сомбор, Одбор Коморе је изнео оправдане разлоге против тога, и захваљујући увиђавности Врховне Државне Управе одустало се од преноса.

Исти ти разлози који су у оно време били изнесени, говоре отворено и против преноса Касационог Суда.

У првome реду географски положај Новог Сада је таки, да седиште Касационог суда треба да буде само у Новом Саду. Нови Сад је природно географско седиште подручја Касационог суда и као такав подједнако лако и брзо приступан како сувоземним, тако и воденим путовима свим крајевима тога подручја. Овај моменат омогућује комуникативно лакши и јефтинији саобраћај заинтересованих странака са Касационим судиштем.

Сомбор је напротив, на граници! Преношење овако важне установе противно је и разлозима државне политике, чији је постулат, да се важне установе имају сместити у географским центрима, а никако не на граници. Сомбор је надаље тешко приступан највећем делу седишта првостепених судова, а обзиром на његову комуникативну изолованост и удаљеност, долазак у Сомбор пре-

ставља за грађанство из седишта I. степених судова не само несразмерно велик губитак у времену, него и осетну повишицу материјалних издатака, што ће условити неминовно и далеко скупље парничење од досадањег. Тако на пр. због недовољне комуникационе везе, цео Банат мора ићи у Сомбор преко Новог Сада и тиме изгубити три дана, док би путовање у Нови Сад и натраг трајало свега један дан. Задатак је међутим државе, да створи што погодније услове како за функцију својих установа тако и за своје грађане, чему у конкретном случају очевидно не би било удовољено.

Нови Сад је и средиште правног живота на подручју Касационог суда, где се налазе богато опремљене библиотеке са правним изворима. У Новом Саду излазе и два стручна правничка листа: „Збирка закона, Министарских наредаба и уредаба и Збирка одлука виших судова Краљевине Југославије“ и „Гласник Адвокатске Коморе у Новом Саду.“ Касациони Суд је у вези и са Адвокатском Комором, чије је седиште у Новом Саду, те у вези са одбором за припуштање адвокатских приправника адвокатском испиту, са Одбором за испитивање адвокатских и судских приправника и т. д., чији су чланови не само судије Апелационог суда, него и судије Б. Одељења Београдског Касационог суда, судије осталих новосадских судова и искључиво новосадски адвокати, те би са преносом Касационог Суда у Сомбор настале пертурбације код свих ових одбора, а питање путних трошкова и дневница појединих чланова ових одбора остало би отворено.

Преселење Касационог суда у Сомбор ће несумњиво изазвати застој у послу, јер ће изванредан број судија вероватно доћи у положај да затражи своје пензионисање, јер им је егзистенција везана за Н. Сад, где су

своје куће саградили и где су чланове својих породица по разним службама и школама сместили.

Не сме се изгубити из вида ни та околност, да се у Новом Саду налази и Банска Управа, Финансијска Дирекција, Грађевинска Управа, Поштанска Дирекција и Катастарска Дирекција и да онај странац који долази послом у Касациони суд у Нови Сад, може о једном трошку и за исто време да посвршава своје послове и код ових надлештава, а што иначе не би могао, ако би се Касациони суд пренео из Н. Сада у Сомбор.

Као разлог за премештај наводи се то, да би са премештајем Касационог Суда користи имао Град Сомбор, али та корист не стоји у саразмери са оном штетом, која би се нанела и држави и грађанству подручја Апелационог суда у Новом Саду.

С обзиром на изложене и друге многобројне разлоге, и с обзиром на ту околност, да се сва одељења Београдског Касационог суда у скорој будућности имају сконцентрирати у Београду, Адвокатска Комора апелује на високу увиђавност Господина Претседника Мистарског Савеса и Господина Министра Правде, да се у општем интересу одустане од извршења већ донесене одлуке и да се Б. Одељење Београдског Касационог суда остави и даље у Новом Саду док се не изврши концентрација Касационог суда у Београду.

Правосуђе

Адвокатска Комора са радошћу констатује, да се стање правосуђа на подручју Апелационог суда у Н. Саду знатно побољшало. Али и поред свију напора Претседништва Апелационог Суда да се код правосуђа постигне потпуно сређено стање, примећују се ипак неки недостаци које би требало исправити.

Код Окружног Суда у Белој Цркви и код Среског Суда у Вршцу примећују се већи заостаци, што је од врло штетног утицаја за данашње и онако тешке привредне прилике.

Када је изашло наређење, да се службени часови код судова држе и после подне од 15 до 18 часова, неки су судови систематски одређивали расправе и после подне и тако спречавали адвокате да могу са својим странкама код куће расправљати, и да могу канцеларијске ствари обављати.

Одбор Адвокатске Коморе је замолио г. Претседника Апелационог суда у Новом Саду, да изда потребно наређење подређеним му судовима, да судске расправе само у изнормним случајевима заказују после подне.

Многи судски сенати после обављених расправа држе дуже саветовање пре проглашења одлуке, које више пута траје по један па и два сата и тако везују адвокате да не могу на другој страни своје послове да обављају.

Према томе, потребно би било, да се од стране г. Претседника Апелационог Суда изда упутство, да се после обављене расправе само оне одлуке проглашују одмах, које могу бити донесене после саветовања од 10 до 15 минута, а у противном случају да се закаже дан за проглашење одлуке.

На неким местима, а нарочито у Међумурју, суд неће да припушта расправама адвокатског приправника као заменика свога шефа, ако је шеф такођер заменик другог адвоката, ма да је овлаштење за замену исказано у пуномоћи.

Иако је већ одавно рашчишћено питање, да на заменичку пуномоћ није потребно стављати посебну таксу ако се заменичка пуномоћ налази на таксираној оригиналној пуномоћи, ипак неки судови још и данас

захтевају да се и на заменичку пуномоћ стави посебна такса од 10 дин.

Код неких судова је заведена пракса погрешним тумачењем Тар. Бр. 42 закона о таксама, да се ради увида у парбене списе оних парница, које још нису окончане, има поднети писмена молба ради дозволе, која се има таксирати са 5 дин. и да се за сваку страну оних исправа, о којима се вади белешке, има платити по 2 дин.

Некоји Окружни судови и данас приликом именованга старалаца стечајних маса чине разлику између оних адвоката који су по старом закону о адвокатима били убележени у А и Б групу, и адвокате из бивше Б групе не постављају за стараоце стечајних маса. Како адвокати у смислу закона о адвокатима од 17 III 1929 год. нису више категорисани по групама, Адвокатска Комора је умолила г. Претседника Апелационог суда да изда потребно упутство Окружним Судовима, да приликом одређивања старалаца стечајних маса не праве разлику између адвоката према томе, којој су групи по старом закону о адвокатима припадали.

Уједно је Одбор Комора скренуо пажњу г. Претседнику Апелационог Суда, да Окружни суд у Вел. Кикинди за стараоце стечајних маса одређује и адвокатске приправнике, и умолио га је, да ову праксу у будуће обустави, а дотичног адвокатског приправника је позвао, да се одмах под теретом законских последица изјасни, зашто се као адвокатски приправник примио дужности стараоца стечајне масе и да ли ће се ове дужности одрећи?

Адвокати су некада као сарадници правосуђа тако рећи код свакога суда имали своју собу, где су могли да обаве најхитније послове, када им је немогуће било да напусте судску зграду. Међутим, у последње

време су адвокати од ове удобности отплатили, тако да је врло редак случај, да се код којега суда налази и адвокатска соба.

Г. Претседник Апелационог Суда у Новом Саду, увиђајући потребу, уважио је захтев адвокатског реда, те је прошле године ставио на расположење Адвокатској Комори једну собу у згради Апелационог Суда, коју је Адвокатска Комора снабдела са намештајем.

У смислу закона о адвокатима од 17 III 1929 год. адвокатура је занимање јавног поретка, а адвокат је овлаштен да даје савете у свим правним стварима и да заступа пред свима судовима, другим другим државним и самоуправним властима и јавно-правним телима. Дакле, адвокат је признат као законом овлашћени сарадник и помагач државних органа, да се дође до правичне и правилне одлуке.

Управне власти

Према томе, управне и друге власти биле би дужне да адвокате потпомажу у њиховом раду, али место тога у много случајева управне и полициске власти показале су неприступачно и нељубазно држање према адвокатима, а често у толикој мери, да се адвокатима онемогућује сваки рад код тих власти.

Неки шефови полициских власти се позивају на манифест Госп. Претседника Владе и забрањују да се примају посредници, против чега нема ништа ни ова Адвокатска Комора. Али ти претставници власти сматрају и адвокате за посреднике, забрањују своје особљу да адвокате као и осталу публику прима без позива, захтевају да се адвокат увек прво обрати шефу надлештва или оделења за дозволу, па тек онда да иде код чиновника код кога се предмет налази. У неким надлештвима адвокати се примају само у одређено време. Често пута се деша-

ва, да адвокат, пошто је чекао на ред са осталом публиком, уопште не дође на ред, јер публике има увек доста, а примање траје сат-два.

Све су ово појаве, које озбиљно угрожавају битне услове чак и саме егзистенције адвокатског реда и доказују, да се закон о адвокатима не поштује и не примењује у својој потпуности.

Адвокатска Комора иако је путем својих делагата затражила од Банске Управе Дунавске Бановине, да се отклоне повреде законских права адвокатског реда, обраћа се овом приликом Госп. Министру Унутрашњих Дела са молбом, да изда наређење, да су сви органи државних власти дужни излазити у сусрет адвокатима у вршењу њихове дужности, да не сматрају адвокате за посреднике и да у границама могућности буду предусретљиви према адвокатима и њиховим оправданим и на закону основаним захтевима, односно да се закон о адвокатима у пуној целини примењује код свих државних органа.

Нови закони

На пољу законодавства се констатује веома интензиван рад. За најкраће време је донесен читав низ закона и пуном паром се испуњава она празнина која се годинама осећала. Адвокатски ред са великим задовољством поздравља интенцију законодавца, да се са изједначењем закона створе чврсти услови за правни поредак у Краљевини.

Код изједначења закона врло је важна чињеница, да у законодавном телу поред осталих буду у првом реду заступљени практични правници из свих крајева Краљевине, који ће својим практичним знањем и познавањем прилика и потреба свога краја знати да нађу платформу законских установа, које ће потпуно одговарати данашњим приликама и захтевима.

У законодавном одбору међутим нема практичних правника са територије Апелационог Суда у Новом Саду, док остали крајеви имају по неколико својих капацитета у Законодавном Одбору, те је последица тога, да су донесене и таке законске одредбе које овим крајевима не одговарају, а брисане су оне законске установе, које су у пракси потпуно одговарале овдашњим приликама и које би се у општем интересу могле проширити и на остале крајеве.

Даљи недостатак је, да се законски нацрти редовно не објављују, како би их практични правници могли у својим стручним листовима јавно претресати. Поједини законски нацрти, ако се и шаљу неким установама на мишљење, даје се овима веома кратак рок за поднашање мишљења, тако да нису у могућности да нацрте проуче и правилно мишљење донесу.

Што се тиче самог адвокатског реда, поједине законске одредбе нових закона не само да дубоко засецају у виталне интересе тога реда, него му често угрожавају и саму егзистенцију.

Нови грађански поступник, стечајни закон, закон о принудном поравнању ван стечаја, закон о таксама и закон о земљишним књигама слабо воде рачуна о адвокатима, чије је занимање јавног поретка и одузимају им услове за егзистенцију.

Док се законом о адвокатима, парбеним поступцима и законом о таксама адвокатски ред терети са разним обвезама од којих не само да нема никаквих личних користи, него има да сноси и моралну и материјалну одговорност, донде се с друге стране неоправдано креше адвокатски круг рада дозвољавајући неквалификованим и неодговорним елементима да учествују у пословима правне природе. Грађански поступник, стечајни за-

кон и закон о принудном поравнању ван стечаја дају право и неадвокатима да могу заступати странке пред судом (§ 130. грађ. пост.), да могу бити управитељи стечајних маса (§ 86. стеч. зак.) и да могу бити управитељи принудног поравнања ван стечаја (§§ 18. и 66. зак. о прин. поравнању.). У смислу § 6. закона о таксама од 30 маја 1930 год. адвокати солидарно одговарају са странкама за плаћање таксе на записник расправе без обзира, да ли га потписују или не; за таксу на списе, исправе и прилоге израђене уз њихово суделовање.

§. 36. Закон о земљишним књигама од 18 маја 1930 год. гласи: „У колико није овим или којим другим законом што друго одређено, укњижење може се вршити једино на основу јавних исправа или таквих приватних исправа, на којима је потписе оверио суд или јавни бележник“.

§. 290. Пројекта закона о судском ванпарбеном поступку гласи: „Оверење истинитости писма или потписа на којој изворној исправу, мора се по правилу тражити код јавног бележника. Кад таквога нема, или је спречен, онда код среског суда, где ће то урадити за то одређени чиновник“.

Овим законским одредбама је изражено неповерење целом адвокатском реду, који полаже заклетву да ће савесно и поштено заступати интересе странке и да ће у примени закона пред судовима, другим властима и јавно-правним телима помагати да се донесе правилна и правична одлука; угрожен је витални интерес и егзистенција хиљадама адвоката, а служи интересима стотину већ привилегованих јавних бележника. Адвокатском реду се овом одредбом одузима из руку састављање приватних исправа и преноси искључиво на јавне бележнике и то данас у тако тешким материјалним приликама у којима

живе адвокати, јер се ствара неповерење код странака према адвокатима, пред којима ће адвокати изгледати као да располажу са мањом и нижом правном квалификацијом од јавних бележника или од судског чиновника.

Ако се овом законском одредбом хтела искључити манипулација разних пискарача, то се могло постићи и на тај начин, да се садржини поменутог §-а додало још: „или ако је молбу или исправу сигнирао адвокат“, те би довољно били заштићени интереси странака, а ни адвокатски ред не би се гурнуо у беду и невољу.

Да ли оверење потписа на исправама по јавном бележнику или судском чиновнику у суштини више значи него потпис који потврђује адвокат, који је исту саставио и два сведока? Да ли је са оверењем потписа потпуно установљен идентитет странке која исправу потписује? Ми мислимо да није, а што доказује и кривична парница која је ових дана претресана пред Апелационим Судом у Новом Саду поводом једне исправе, коју су пред једним јавним бележником потписале неовлаштене особе. Јавни бележник, односно судски чиновник, ако странку лично не познаје, установљава идентитет исте на основу исказа два сведока, па зашто онда да овака исправа буде од већег значаја него она исправа, на којој идентитет и потпис странке потврђују адвокат и два сведока? Зар адвокат, који је заклетву положио, не одговара исто тако као јавни бележник и судски чиновник за исправност свога пословања? Ако се мисли, да су ове гаранције недовољне, требало је у закон узети нарочиту одредбу, да адвокат одговара морално и материјално за исправност потписа на исправи и за идентитет странке.

Да поменута законска одредба није би-

ла потребна доказује и та околност, да на подручју Апелационог Суда у Новом Саду, где од вајкада постоје земљишне књиге, није постојала така одредба, а судска пракса исказује, да су врло ретки случајеви злоупотреба, које иначе неће бити искључене ни кад се буде примењивао нови закон о земљишним књигама.

Поменута законска одредба не само да угрожава егзистенцију адвокатског реда, него осим тога кочи јавни промет, отежава привредни живот, намеће странкама непотребне терете и убија поверење поверилаца.

Странке из оних општина које су удаљене од суда и седишта јавног бележника осећаће страховиту тежину законске одредбе код промета некретнина, код подизања хипотекарних зајмова, и код продаје пољопривредних производа, јер ће бити приморани код склапања правних послова, да путују јавном бележнику ради оверења потписа.

Код продаје пољопривредних производа (плодова), што се већином унапред закључује, трговац-купац је ради осигурања свога потраживања принуђен, да захтева од продавца потребну исправу ради грунтовог обезбеђења куповне пене.

Према томе ће странке бити приморане да склапају послове ван своје општине, напуштајући своје редовне трговце из општине, да поред губитка у времену, и поред издатака око путовања и легализовања потписа — буде изложен и томе, да своје производе продаје испод цене. Код оверења потписа у страном месту, где странку нико не познаје, нису тада искључене разне злоупотребе.

Селјаци, који чине претежну већину странака, које са грунтовношћом имају посла,

биће приморане да напуштају своје месне задруге и банке у томе уверењу, да ће јефтиније проћи у граду где је седиште јавног бележника, ако послове тамо склопе, да ће уштедити на трошковима око изласка јавног бележника у општину ради оверења потписа, — и падаће у руке агента и спекуланта, који ће их немилосрдно искористити. У томе случају ће сељак са дизањем зајма много скупље проћи, а са продајом производа много јефтиније, него да је ове послове склопио у својој општини.

Са обавезним оверавањем потписа на разним исправама послови ће се код јавних бележника умножити, на оверење ће се морати чекати, те ће се сасвим сигурно догађати, да ће појединим веровницима њихова потраживања пропасти чекајући на оверење потписа, јер ће их за то време моћи други са грунтовним обезбеђењем да преухитре.

Када је био спремљен законски нацрт о јавним бележницима, Одбор Коморе је настојао да се из њега извади одредба обавезног оверавања потписа на исправама, на основу којих се спроводе укњижбе у земљишним књигама, и том се приликом успело. Поменута одредба је избачена из закона о јавним бележницима.

Делегати ове Коморе на скупштини Савеза Адвокатских Комора скренули су пажњу претседништву Савеза, да адвокатском реду прети још увек опасност, да ће се одредба о обавезном оверењу потписа на оригиналним исправама унети у закон о земљишним књигама, и умолили су исто, да овај предмет држи у евиденцији и да настоји, да се спречи донашање такве законске одредбе.

Међутим, поред свих напора ова је одредба ипак ушла у закон о земљишним књигама и тиме је учињена велика неправда адвокатском реду.

Адвокатска Комора се обраћа овом приликом молбом на Господина Министра Правде, да из §-а 36. закона о земљишним књигама извади обавезно оверовљење потписа на приватним исправама, на основу којих се спроводе укњижбе у земљишним књигама, или да садржини 1. алинеје тога §-а дода и то, да оверење потписа замењује и сигнатура адвоката на молби или на оригиналној исправи, или да ову одредбу измени у томе смислу, да се укњижбе у земљишне књиге, спроводе на основу јавних или оних приватних исправа, на којима се налазе потписи странака са потписом два сведока.

Уједно се умољава Савез Адвокатских Комора у Београду, да са своје стране у интересу општем и у интересу адвокатског реда потпомогне предњи захтев ове Коморе.

На крају Одбор Коморе констатује, да је писмено позвао све чланове Коморе, да поднесу извештај о запаженим недостацима код законодавства, правосуђа и администрације, али да је примио само четири извештаја.

Из седнице Одбора Адвокатске Коморе у Новом Саду, одржане 11. октобра 1930 г.

Др. Коста Мајински,
секретар.

Др. Стева Адамовић,
претседник.

Пословници Адвокатске Коморе у Новом Саду

Још на конституирајућој скупштини Адвокатске Коморе која је одржана 16 јуна 1930 године донесени су потребни пословници и послани на одобрење Министарству Правде.

Како је Министарство Правде вратило пословнике и тражило извесну модификацију истих, то је Одбор Адвокатске Коморе у смислу захтева Министарства Правде и на основу пословника осталих Адвокатских Комора и искуства стеченог у току свога пословања прерадио првобитне пословнике и тако спремљене пословнике подноси Главној Скупштини на одобрење.

НАЦРТ ПОСЛОВНИКА Адвокатске Коморе у Новом Саду Адвокатска Комора

§. 1.

Адвокатска Комора у Новом Саду састоји се из целокупног броја адвоката са територије Новосадског Апелационог Суда, уписаних у именик ове Коморе.

§. 2.

Комора је правно лице.

§. 3.

Коморино је седиште у Новом Саду.

§. 4.

Дужност је Коморе да чува независност, углед, част и права адвокатског реда и да пази да адвокати и адвокатски приправници врше своје дужности.

§. 5.

Послове Коморе решава делом скупштина, а делом Одбор Коморе и претседник.

Дисциплинске кривице извиђа и кажњава Дисциплинско Веће, а мање грешке или немарности посебни Одбор Тројице Коморе изабран у смислу §. 44. слова н, закона о адвокатима.

§. 6.

Комора има свој печат са државним грбом који гласи: „Адвокатска Комора у Новом Саду.“

§. 7.

Пословна година Коморе почиње 1 октобра и траје до 30 септембра.

§. 8.

Одбор Адвокатске Коморе састоји се од 18 чланова осим председника и заменика председника.

Дисциплинско Веће састоји се од 18 чланова осим председника и три његова заменика.

Ови се бројеви чланова могу у границама закона променити по потреби закључком скупштине Коморе.

Одбор Тројице по §. 44. слово н. зак. о адв. састоји се од три члана и три заменика.

С к у п ш т и н а

§. 9.

Скупштина Коморе је уредно сазвани и конституисани скуп чланова Коморе.

§. 10.

Скупштине се одржавају у Новом Саду.

§. 11.

Скупштине су редовне и ванредне.

Редовна се скупштина састаје једанпут годишње у октобру, на дан који одреди Одбор Коморе.

Ванредна се скупштина сазива по потреби, кад то нађе за умесно Одбор Коморе. Мора се сазвати ако то затражи једна трећина чланова Коморе и то у року од месец дана од дана примљеног писменог захтева

§. 12.

Позив на скупштину, била редовна или ванредна мора се послати сваком члану Коморе бар 14 дана пре скупштине.

У позиву ће се назначити дан, сат и место где ће се скупштина одржати и дневни ред.

Скупштина ће се сазивати увек за недељу или празнични

дан, за 9 сати пре подне. Само у ванредном случају се може скупштина сазвати и на радни дан.

У дневном реду мора увек бити једна тачка за питања, као и за предлоге у смислу §. 12. овог пословника.

§. 13:

Сваки члан Коморе има право поднети Одбору Коморе за скупштину писмене предлоге који му се чине корисним, али је дужан доставити их Одбору најкасније на осам дана пред скупштину. Одбор ће исте поднети скупштини са својим предлогом.

§. 14.

Послове редовне скупштине одређује §. 43. зак. о адвокатима, а послови ванредне скупштине одређују се према потреби, у границама закона.

§. 15.

О раду сваке скупштине водиће се записник у који ће се убележавати: час отварања и закључења скупштине, имена присутних чланова, име председавајућег и секретара, предмети претреса, предлози са именом предлагача, одлуке, резолуције и т. сл.

Записник води секретар Одбора, а у случају његове епречности замењује га присутни најмлађи члан Одбора по убележењу у именик адвоката.

Записник оверавају председник скупштине, секретар и три члана које скупштина сама на почетку рада буде одредила.

§. 16.

Скупштинама председава председник Коморе. Ако је он отсутан или спречен, замењује га његов заменик, а овога у истом случају најстарији присутни члан Одбора по убележењу у именик адвоката.

§. 17.

Председник заступа скупштину за време њеног рада према другима, отвара је, руководи њеним радом и стара се о реду на њој и њеном достојанству.

§. 18.

Пре прелаза на дневни ред председник ће најпре учинити сва саопштења која се тичу скупштине.

§. 19.

По извршеним саопштењима из §-а 18. председник и секретар,

или члан Одбора кога претседник одреди, на свакој редовној скупштини подноси годишњи извештај о свим пословима који су после последње одржане скупштине решени у одборским седницама, као и о правноснажно решеним дисциплинским предметима.

У извештају о дисциплинским предметима не смеју се споменути имена адвоката дисциплински кажњених или стављених под дисциплинску истрагу, осим оних, који су правно-снажно дисциплински кажњени обуставом вршења адвокатуре или брисањем из именика адвоката.

§. 20.

Претседник даје реч онима који желе да говоре, по реду пријаве. Он има право опоменути на ред оне који нарушавају ред или прописе пословника, а одузети реч онима које је у току њиховог говора већ два пута опоменуо на ред.

§. 21.

Нико не може говорити на скупштини пре него што буде добио реч од претседника.

Забрањено је прекидати говорника док он говори, као и свака друга манифестација која спречава слободу говора.

§. 22.

Сваки члан скупштине може о једном истом предмету говорити само два пута и то по реду пријаве.

Увек се мора дати реч онима који желе да говоре ради личног објашњења или о повреди пословника, али ови у оба случаја не могу говорити више од пет минута.

§. 23.

Ако се поднесе претседнику писмен предлог да се дебата по једном питању закључи и ако тај предлог прихвате бар десет чланова скупштине, такав ће се предлог ставити на гласање.

§. 24.

Нико не може бити искључен са скупштине. Само за оне који и после опомене председника скупштине ремете ред и ометају рад скупштине, моћи ће претседник или бар 20 присутних чланова предложити скупштини удаљење са скупштине, и овакав ће се предлог одмах ставити на гласање.

Одлуку о удаљењу претседник ће одмах и спровести сходним начином.

§. 25.

Гласање је, сем приликом избора, јавно и лично и врши се устајањам и седањем или дизањем и спуштањем руке.

Поименично се гласа само у случају сумње.

Претседник у јавном гласању гласа последњи и одмах затим проглашује одлуку.

На случај једнаке поделе гласова, сматра се да је предлог одбијен.

При тајном гласању скупштина одређује потребан број бројача гласова.

Не могу гласати они чланови, који су лично заинтересовани предметом о коме се гласа.

§. 26.

Ред гласања између већег броја предлога одређује претседник по овим начелима: Прво се гласа о предлозима којима је сврха да се на претрес стављени предлог прихвати. Ако су у погледу једног те истог питања постављена два или више самосталних предлога, има се пустити на гласање прво онај предлог, који кад би био прихваћен, елиминира друге. Предлози ширег садржаја имају предност пред предлозима ужег садржаја.

§. 27.

Не буде ли се могао на скупштини одржати ред, претседник ће најпре дати краћи одмор. При поновљеном нередом затражиће удаљење чланова који ремете ред.

Ако и после тога буде рад немогућ, овлаштен је закључити скупштину.

Нова скупштина сазваће се у року од месец дана.

§. 28.

Скупштину закључује сам претседник по исцрпљењу дневног реда, а пре тога само по одлуци скупштине; изузев случаја из става 2. §-а 27. овог пословника.

§. 29.

Ако скупштина не би свој посао завршила оног дана за који је сазвана, о дану продужења рада одлучиће сама скупштина. Ново позивање не врши се.

Из седнице Одбора Адвокатске Коморе у Новом Саду, одржане 11 октобра 1930 год.

Др. Коста Мајински
секретар.

Др. Стеван Адамовић
претседник.

НАЦРТ ПОСЛОВНИКА ОДБОРА Адвокатске Коморе у Новом Саду

ЧЛАНОВИ ОДБОРА

§. 1.

Одбор Коморе састоји се од претседника, његовог заменика и 18 чланова.

ЧАСНИЦИ:

§. 2.

Одбор сам бира из своје средине на три године секретара, заменика секретара, благајника и фискала.

ПРЕТСЕДНИК

§. 3.

Претседник заступа Комору пред судовима, властима и другима, председава скупштинама и седницама Одбора, надзирава вођење именика адвоката и адвокатских приправника, брине се за уредно пословање и решавање свих послова Коморе, даје извешћа у име Коморе на основу њених списа а уз секретарев премапотпис.

Он може у хитним случајевима наређивати издатке до 5000 дин. о чему ће накнадно тражити одобрење Одбора.

Кад год је претседник спречен замењује га његов заменик, а овога у истом случају најстарији присутни одборник из Новог Сада. Старешинство одборника одређује се по убележењу у именик адвоката.

СЕКРЕТАР

§. 4.

Секретар Адвокатске Коморе је чувар печата Адвокатске Коморе, шеф је писарне, архивар и књижничар. Под његовим надзором и дисциплинском влашћу стоји манипулативно особље и послуга, које он прима и отпушта са одобрењем Одбора.

Секретар Адвокатске Коморе води записник скупштинских, одборских и дисциплинских седница, као и на дисциплинским претресима. Саставља одлуке скупштине, Одбора и Дисциплинског Већа, према-потписује службена акта заједно са претседником, а отправке мање важности и кореспонденцију потписује сам.

Секретар се стара да се именици адвоката и адв. приправника, деловодни протокол, отправничка, архивска и остале помоћне књиге тачно воде, да се отправци правилно истављају и отправљају. Саставља нацрт годишњег извештаја. Једном речи, секретар отправља по упутству претседника и Одбора све унутарње послове Адвокатске Коморе.

Заменик секретарев замењује секретара када је исти спречен, односно врши мање важне секретарске агенде према секретареву упутству, а нарочито у дисциплинском поступку замењује секретара.

БЛАГАЈНИК

§. 5.

Благајник се стара о Комориним приходима, издацима и имовини; врши исплате на основу закључака Одбора, односно на основу налога претседника до 5000 дин.; подноси свака три месеца извештај Одбору о стању благајне и имовине; саставља обрачуне за Одбор и скупштину; чува благајничке књиге и списе и стара се о њиховој уредности; саставља нацрт прорачуна и подноси га Одбору и скупштини; врши и све друге послове који по природи својој спадају у делокруг благајника.

ФИСКАЛ

§. 6.

Фискал је позван да заступа Комору у њеним споровима, да спречава надриписарство и на позив Одбора Коморе да подноси правна мишљења и предлоге. Фискал може бити уједно и заступник Адвокатске Коморе.

ПОСЛОВАЊЕ

§. 7.

Ако се за време трајања мандата Одбора упразни које одборничко место ма којим начином, Одбор може на основу §-а 38. зак. о адвокатима сам попунити упражњена места, а мандат овако изабраних чланова трајаће само до истека мандата Одбора.

§. 8.

У случају да поједини члан Одбора више пута узастопце неоправдано не долази на седнице, Одбор може предложити идућој редовној скупштини да се такав одборник лиши одборничког

звања, да се изабере други одборник и да се против смењеног одборника покрене дисциплински поступак.

§. 9.

Надлежност Одбора Коморе одређена је у главном у §-у 44. зак. о адвокатима, али ће Одбор вршити и примање поклона, легата, издавање помоћи и све друге послове који нису у надлежности осталих органа Коморе, а по природи својој припадају Одбору као управном органу Коморе.

Нарочито је Одбор овлашћен и дужан чинити све што је потребно да заштити независност, част, достојанство и права адвокатског реда и да сви чланови Коморе и адвокатски приправници врше своју дужност.

Одбор ће преко комисије од три одборника вршити преглед благајне, њених рачуна, књига и списа, кад год за потребно нађе.

§. 10.

Одбор обавља своје послове и одлуке доноси у седницама. Седнице се држе у седишту Коморе по правилу једанпут месечно, а сазива их претседник позивом у коме ће се означити дневни ред. Но претседник је овлашћен да сазове седницу кад год се за то укаже потреба. На захтев тројице одборника дужан је сазвати седницу најдаље за пет дана од примљеног писменог захтева.

§. 11.

Прописи о пословању на скупштини примениће се сходно и на одборске седнице.

§. 12.

О раду сваке седнице водиће се записник у који ће се укратко убележавати: имена присутних, предмети, расправе, предлози са именом предлагача, закључци и време рада.

Одвојено мишљење се уноси само по захтеву излагача у записник.

Записник потписује претседник са секретарем.

§. 13.

За важност одлуке треба да је присутна седници половина чланова Одбора. Одлука је пуноважна кад за њу гласа већина присутних.

Гласање почиње од најмлађег члана тако да претседник гласа увек последњи. Гласање је поименично ако то жели који члан Одбора.

§. 14.

На седницама Одбора у случају отсућности или спречености, претседника замењује његов заменик, односно најстарији присутни члан Одбора по убележењу у именик адвоката у колико је и заменик претседника одсутан.

§. 15.

О пословима Одбору реферише у седници претседник и секретар или члан Одбора као посебни референт.

Из књига Коморе мора се тачно видети коме је и када предмет дат у рад. Референт је дужан без одлагања изградити предмет и о њему поднети извештај Одбору усмено, а на захтев Одбора и по потреби писмено.

§. 16.

Одбор води деловодни протокол, регистар, записник седница, именик адвоката, именик адвокатских приправника, регистар дисциплинских казни, списак датих заступања, благајничке књиге и друге помоћне књиге за које се укаже потреба.

Главне књиге морају бити, пре уписивања у њих, пагиниране, прошивене јемствеником, утврђене печатом Коморе и потврдом претседника, секретара и три одборника.

Књиге се чувају у службеним просторијама Коморе, под надзором секретара, а благајничке под надзором благајника.

ИМЕНИК АДВОКАТА

§. 17.

Именик адвоката је званично установљени списак лица признатих за чланове Адвокатске Коморе.

Само уписом у именик стиче се право на адвокатуру.

§. 18.

Именик се води хронолошки т. ј. по датуму уписа.

Старији је онај адвокат који је пре уписан у именик.

За сваког адвоката мора у именику бити посебна страна на којој ће се убележавати: редни број, име и презиме адвоката, време и место рођења, број и датум решења Одбора о пријему у чланство, адреса, наступеле промене.

§. 19.

За упис у именик подноси се писмена молба са доказима предвиђеним у закону о адвокатима.

Сем тога, молилац ће у молби означити: да с платом не врши државну или другу коју јавну или приватну службу у својству чиновника; да не врши занимање које се не слаже са угледом, чашћу или независношћу адвоката; где жели да има своје пословно седиште.

Молбу је дужан молилац својеручно потписати и означити своју адресу.

Уз молбу се прилаже прописана уписнина, чланарина и остале таксе; док то молилац не учини, његова се молба не може узети у поступак, односно, не сме молиоцу издати уверење о предатој молби, па ни рубрум исте.

§. 20.

Примљена молба предаје се са прилозима секретару који ће без одлагања о њој реферисати Одбору, како би овај могао у својој седници, а у смислу §§. 6. и 7. зак. о адвокатима донети потребну одлуку.

Одбор има право тражити од молиоца допуну доказа као и изјашњења у смислу §§. 4. и 33. зак. о адвокатима, а и сам предузети претходне извијаје или позвати молиоца у седницу ради потребних објашњења.

§. 21.

Ако решење Одбора гласи да се молилац упише у именик, молилац ће најпре положити усмену заклетву пред претседником и секретарем Коморе, а сем тога предаће одмах и својеручно потписану заклетву у смислу 8. §. зак. о адвокатима, коју ће оверити претседник и секретар. По положењу заклетве уписаће се у именик.

О упису издаће се решење и известити Министар Правде, Касациони, и Апелациони Суд у Новом Саду, као и објавити упис у „Службеним Новинама“.

Ако се решењем ускрађује молиоцу упис у именик, Одбор ће о томе издати молиоцу образложено решење које потписују претседник и секретар, и вратити му све што је у готову уплатио.

Без Одборове одлуке нико не може бити уписан, нити избрисан из адвокатског именика.

§. 22.

Поред хронолошког именика, почетком јануара сваке године сачиниће се и азбучни именик по презименима и објавити на начин који предвиди Одбор Коморе.

Објаве у смислу §§. 8. и 111. зак. о адвокатима плаћа адвокат кога се те објаве тичу.

ИМЕНИК АДВОКАТСКИХ ПРИПРАВНИКА

§. 23.

Именик адвокатских приправника је званично установљени списак приправника који су на пракси код адвоката чланова Новосадске Адвокатске Коморе.

Он ће водити у смислу §§. 17—22. зак. о адв. у колико се ове одредбе могу применити.

Уз молбу се прилага прописана уписнина у готовом новцу и остале таксе, у противном случају се молба не узима у рад.

§. 24.

Акта Коморина чувају се у архиви Коморе.

§. 25.

Уверења, сведочанства, оверене преписе и извешћа која издаје Комора, као и кореспонденцију и друго, потписује претседник са секретарем, односно списе мање важности и кореспонденцију само секретар, а у благајничким пословима претседник са благајником.

Сва писмена која Комора издаје морају бити снабдевена и печатом Коморе.

За оверавање преписа наплаћује се поред државне и коморска такса у готову од 5 дин. за сваку страну оригинала, а за издавање уверења, сведочанстава и осталих исправа поред државне и коморска такса од 20 дин.

§. 26.

Разгледање књига и списа и преписивање ових бива по дозволи секретара, што ако он не допусти, дозвола се може тражити још једино од претседника.

Чланови Одбора могу без дозволе прегледати све књиге и списе.

Оригинална документа враћају се по свршетку ствари, на захтев, само онима који имају на то право, а пошто исти у актама оставе преписе оверене од Коморе.

§. 27.

Преписка између Одбора, Дисциплинског већа и заступника

Коморе по правилу се неће водити особено, већ на самим списима који међу њима циркулишу.

§. 28.

Кад у адвокатском пословању настану спорови међу адвокати-ма, адвокатским приправницима, или између ових, или између њих и странке, претседник ће на предлог ма које заинтересоване странке покушати изравнање, или у ту сврху одредити кога одборника или адвоката.

Ако странке не дођу на позив или не успе први покушај изравнања, претседник или одређени одборник односно адвокат није дужан даље посредовати.

— Исто важи и за спор о адвокатској награди.

Поравнања закључена према 29. §-у зак. о адв. извршна су у смислу грађ. судског поступника, а потписују их претседник и секретар.

На захтев посредовања Одбора молилац плаћа 50 — дин. у готову.

Ако се поравнање постигне, странке плаћају солидарно још 1% у готовом новцу од суме поравнањем утврђене.

Сваки адвокат и адвокатски приправник уписан у именик дужан је на позив за посредовање доћи лично, или путем свог заступника у службене просторије Коморине или дати писмену изјаву, иначе чини дисциплинску кривицу. Приватна лица могу претстати лично или преко законитог претставника или опуномоћеног адвоката.

§. 29.

Сваку тужбу против адвоката или адвокатског приправника која буде достављена, у колико не подлежи случај из §. 42. тачка б) зак. о адвокатима одступиће претседник Дисц. Већа са секретарем Коморе заступнику Коморе. Заступник ће без одлагања ову расмотрити и поступити у смислу закона о адвокатима и правилника Дисциплинског Већа.

ОДБОР ТРОЈИЦЕ

§. 30.

Овај Одбор ради у седници. Само позиви странака, и коначна одлука, писмене су и предају се у затвореиом коверту лично заинтересованима.

Ко непредстане у одређено време на позив овог Одбора а не

оправда се за 10 дана од кад је требало претстати, или неизврши пресуду његову, чини дисциплинску кривицу.

§. 31.

Одбор има право предузети претходно извиђање преко једног члана Одбора.

Пре одлуке, странке морају бити саслушане, у колико то код Дисц. Већа није учињено.

Пресуду потписује Одбор који је судио и секретар Адв. Коморе и она је извршна.

§. 32.

О свима решеним предметима Одбор Тројице води књигу, о чему се стара секретар Одбора.

ЗАМЕНИК И ПРЕУЗИМАЧ КАНЦЕЛАРИЈЕ

§. 33.

Адвокат је овлашћен да одреди себи другог адвоката за заменика, кад је лично спречен. Ако је спречен за дуже од три месеца или мора дуже од три месеца да одсуствује, дужан је заменика пријавити Одбору Коморе. (§. 25. зак. о адв.).

Кад намерава да се пресели у друго место, овлашћен је одредити себи заменика, а дужан обавестити Одбор о томе. (§. 34. зак. о адв.).

Ако се пак одрекне адвокатури, одредиће преузимача канцеларије и о томе обавестити Одбор.

§. 34.

Одбор Коморе именоваше привремене заменике оним адвокатима, који су отсутни за дуже од три месеца или су болесни а сами нису одредили себи заменика. (§. 44. сл. е. зак. о адв.).

Одбор Коморе именоваше преузимача канцеларије у случају кад је који адвокат избрисан из именика, или је умро, или пао под стечај, или је у истражном затвору. Привременог преузимача одредиће ономе коме је обустављена адвокатура.

Предлози адвоката или његове родбине у погледу избора заменика или преузимача канцеларије безусловно ће се уважити осим ако против тога не би стајали нарочито важни разлози.

Само се један заменик или преузимач може одредити.

О именовању заступника извештава се Апелациони Суд у Новом Саду.

Именовање заступника или преузимаача врши се избором у смислу §-а 39. зак. о адв., а између адвоката оног места у коме је пословао адвокат коме се именује заступник односно преузимаач.

ЗАСТУПНИЦИ СИРОМАШНИХ СТРАНАКА

§. 35.

Одбор Коморе поставља заступника сиромашној странци само онда, кад она по закону мора бити заступана од адвоката и кад поднесе уверење о сиромаштву, а искључиво пред судовима.

Заступник ће се одређивати само из реда адвоката, из места где је предмет на расправи, а по азбучном именуку адвоката тога места. Само у изнимном случају се може одредити адвокат из другог места.

Ако одређени заступник мора водити више спорова истој странци, то му се урачунава за толико заступања колико је спорова, ако докаже ту околност.

Ако преузимаач канцеларије наиђе на више заступништва сиромашних, овлашћен је преузети само једно ако више не жели, а остала ће се предати другим адвокатима по већ поменутом азбучном реду.

Одбор ће постављеног заступника ослободити заступања, ако овај већ заступа противну странку или је у таквом односу са странком или њеним противником, да би могао доћи у сукоб са адвокатском дужношћу. У овоме ће се случају одмах поставити други заступник, а ослобођеном се заступнику има доделити прво наредно заступање.

§. 36.

Адвокату, који заступа сиромашну странку у казненој парници, у којој усмена расправа траје редом више дана, има се одобрити толико заступства колико је дана узастопце усмена расправа трајала.

§. 37.

Ослобођени су заступања сиромашних странака:

- а) адвокати, који су навршили 60 година живота, ако то претходно затраже;
- б) председник, заменик председника, секретар, заменик секретара, фискал и благајник Адвокатске Коморе;
- в) председник и заменици председника Дисциплинског Већа;
- г) заступник Коморе.

Остали чланови Одбора и Дисциплинског Већа и заменици заступника Коморе нису ослобођени од заступања сиромашних странака.

§. 38.

Одбор Коморе овлашћен је, да ослободи заступања сиромашних странака појединог члана Одбора или Дисциплинског Већа, који је пословима Одбора или Већа више оптерећен.

§. 39.

Заступник сиромашне странке не сме тражити од странке награде, иначе чини дисциплинску кривицу. Али ако странка дође до могућности да плати заступање, заступник има право захтевати од ње награду. У сваком случају он има право тражити од странке накнаду безусловно нужних издатака.

УПИСНИНА, ЧЛНАРИНА И ДРУГИ ДОПРИНОСИ

§. 40.

За упис у именик адвоката плаћа се уписнина од 1000 дин.

За упис пресељења адвокатске канцеларије из једнога места у друго плаћа се 300 дин.

За упис у именик у адвокатских приправника плаћа се уписнина од 100 дин.

За упис из једне адвокатске канцеларије у другу, адв. приправник плаћа 50 дин.

§. 41.

За покриће издатака потребних за правилно функционисање Коморе, плаћају чланови Коморе чланарину која се одређује буџетом за сваку буџетску годину. Чланарина се плаћа тромесечно унапред.

§. 42.

Уписнина и чланарина се плаћа без обзира, да ли се адвокат уписује први пут у именик адвоката, или тражи упис у ову Комору пресељењем из друге Коморе, где је до тада био уписан. Адвокат који ма из којег разлога буде брисан из именика адвоката ове Коморе, дужан је да приликом новог уписа поново плати уписнину.

§. 43.

И они адвокати, који се током године упишу у именик адвоката ове Коморе дужни су платити целу чланарину за ту годину.

ПРЕСЕЛЕЊЕ АДВОКАТСКЕ КАНЦЕЛАРИЈЕ.

§. 44.

Адвокату је дозвољено, да промени седиште своје канцеларије.

§. 45.

Адвокат који преноси своје седиште са подручја друге Коморе у подручје ове Коморе, поднеће пријаву пресељења и овом Одбору. Пријави је дужан приложити све исправе као молби за упис у именик адвоката, а осим тога уверење, да ли је био дисциплински кажњен и да против њега није у току дисциплински поступак.

Ако се Одбор на темељу приложених исправа увери, да има разлога ради којих се може упис ускратити или одгодити, поступиће по пријави пресељења онако, као што се у том случају поступа с првом молбом за упис у именик адвоката.

§. 46.

Пријавитељ је дужан да истодобно са пријавом поред осталих такса уплати у готову одређену уписнину и чланарину, као и износ за објаву у „Службеним Новинама“, иначе се молба не узима у рад.

Одбор ове Коморе обавестиће Одбор друге Коморе о примању пријаве.

§. 47.

Ако Одбор буде мишљења да нема разлога ради којих се упис може ускратити или одгодити или да нема других запрека пресељења, известиће о томе пријавитеља.

После тога пошто прођу три месеца од пријаве пресељења, ако кроз то време пријавитељ не повуче пријаву, Одбор ће провести упис у именик адвоката, објавиће га у „Службеним Новинама“ и известиће о томе надлештва споменута у §-у 34. закона о адвокатима.

§. 48.

Адвокат који намерава пренети седиште своје канцеларије са подручја ове Коморе у подручје друге Коморе, дужан је на три месеца унапред пријавити пресељење Одбору ове Коморе.

§. 49.

Пријава се има таксирати по закону о таксама и поред тога се има пријави приложити износ потребан за објаву у „Службеним Новинама„.

Одбор ове Коморе известиће о примању пријаве Одбор друге Коморе.

Одбор ће брисати пријавитеља из именика адвоката ове Коморе када прими извештај од друге Коморе, да је пријавитељ тамо уписан у именик адвоката.

ФИЛИЈАЛА АДВ. КАНЦЕЛАРИЈЕ

§. 50.

Адвокату је забрањено држати филијалу своје канцеларије и радити у друштву с лицем које није адвокат.

УДРУЖЕНЕ КАНЦЕЛАРИЈЕ

§. 51.

Адвокату је дозвољено радити у друштву са другим убележеним адвокатом.

Адвокати, који као ортаци удруже канцеларије за заједнички рад, дужни су да то писмено пријаве одбору. Исто су тако дужни да пријаве и развргнуће заједничке канцеларије. Како удружење, тако и развргнуће има се забележити у именику адвоката.

§. 52.

Адвокатима, који имају заједничку канцеларију, забрањено је заступати или саветовати странку, ако је у истој ствари или у ствари која је са њом у вези, један од њих заступао или саветовао противну странку.

БИБЛИОТЕКА

§. 53.

Библиотеком Коморином могу се користити адвокати и адв. приправници ове Коморе.

О реду у библиотеци стара се секретар Адвокатске Коморе.

ЛЕГИТИМАЦИЈЕ

§. 54.

Сваки адвокат и адв. приправник дужан је у року од 2 месеца од кад овај Пословник ступи на снагу, прибавити од Коморе и увек собом носити легитимацију, на којој ће бити означено његово презиме и име, звање, место пословног седишта, а утиснута и његова фотографија из времена издања легитимације. Ле-

гитимација ће имати и печат Коморе, а потписује је претседник и секретар.

Фотографија ће се предати Комори у два примерка, од којих ће један остати у архиви Коморе.

У легитимацији адв. приправника означаће се и код кога је адвоката на вежби.

У случају смрти, оставке на звање или брисања из именика, легитимација се има повратити Комори ради иништаја, а у случају суспендовања депоноваће се секретаријату Коморе где ће остати за све време суспендовања.

Од приправника ће се легитимација одузети пре уписа у именик адвоката, а при промени адв. канцеларије убележити промена.

За легитимацију се плаћа 20 дин.

СЛУЖБЕНИ ЛИСТ КОМОРЕ

§. 55.

Службено је гласило Коморе: „Гласник Адвокатске Коморе у Новом Саду“, часопис који излази по могућности месечно изузев месеце летњег одмора.

О његовом уређивању и администрирању стара се нарочити Одбор од 7 лица који се бира почетком сваке пословне године. Чланове за овај Одбор бира Одбор Коморе, али 4 члана овог Одбора морају бити из Одбора Коморе. Претседник овога Одбора је најстарији члан по адвокатској пракси.

У свакој свесци „Гласника“ мора бити и потребан део за службена саопштења Коморе. Чланови Коморе обавезни су држати „Гласник“, а претплата се сваке године уноси у саму чланарину.

ПРАВИЛА И ДУЖНОСТИ АДВОКАТА

§. 56.

Право је и дужност Одбора Коморе, да у циљу надзора (§§. 44. сл. к. и 49. став 2. зак. о адв.) издаје потребна упутства, наредбе, опомене и да изриче новчане казне до 1000 дин. према онима који се не би тим упутствима, наредбама и опоменама одзивали.

§. 57.

Адвокат је дужан по §-у 21. став 3. зак. о адв. саставити записник о преузетим компликованим грађанским парбеним пословима. У кривичним предметима је адвокат дужан саставити за-

писник, када заступа пријављивача, односно оштећеног. Ако странка изричито жели, има се записник сачинити у сваком случају.

Записник потписују адвокат или његов заступник и странка. Ако странка не зна писати, има се записник сачинити пред два сведока, у колико се овим не би повредила тајност (§. 21. зак. о адв.).

Адвокат није дужан саставити записник ни у напред означеним случајевима, ако је за поступак примио писмено упутство (налог, писмо) странке, или ако ова сама потпише адвокатов састав у оригиналу или препису.

§. 58.

Адвокат је дужан да станује у месту, где има своју канцеларију. Изнимка је у градовима, где адвокатска канцеларија може да буде у граду, а стан у ближем месту, које се сматра предграђем града.

§. 59.

Седиште канцеларије не мора да буде у месту где је суд.

§. 60.

Адвокат не може имати канцеларију у двориштима судских, државних и самоуправних зграда, механама и кафанама и двориштима ових; не може имати канцеларију у дућанским локалима.

§. 61.

Адвокат има право да истакне фирму на улазу зграде и канцеларије, на којој сме бити написано само име, презиме и занимање и која треба да има пристојну величину и да не даје изглед трговачког шилда.

У вишеспратним зградама или ако је ових зграда више у истом дворишту, допуштено је и ближе означање (нпр. означање спрата, зграде, степеника).

Свака реклама а нарочито рекламне табле, као и истицање ових или штампаних картона по балконима, прозорима, излозима, саобраћајним средствима, државним надлештвима и уопште јавним местима, забрањено је.

§. 62.

Адвокат има право примати периодично (на пр. годишње, полугодишње) хонораре од својих клијената за дате савете и учињене услуге.

§. 63.

Адвокат чини дисциплинску кривицу (преступ):

- 1) ако уредно не плаћа коморске доприносе;
- 2) ако поред своје канцеларије држи филијалу;
- 3) ако не станује у месту где му је канцеларија;
- 4) ако ради у друштву са лицем које није адвокат, или ради у ортаклуку са својим приправником или са овим на проценат;
- 5) ако врши агентске, трговачке и сличне послове који се не слажу са његовим достојанством. (У овим пословима може давати савете);

6) ако је саветник у установама које неовлашћено и бесправно врше адвокатске послове или овима у таквим пословима помаже.

7) ако прибавља клијентелу преко плаћених посредника или ма којим другим недоличним начином или овима у том циљу обећава награду, или се за ту сврху служи циркуларима за препоруку, рекламним публикацијама и т. сл.; или је у томе циљу у договору са чиновницима, апсанџијама и другима.

Понуда колегама из других места за правну везу допуштена је.

8) ако се пред клијентима или другима злонамерно неповољно изражава о стручној спреми својих колега.

9) ако потпише акт састављен од пискарача или ма којим начином помаже пискарачу;

10) ако на јавној продаји, као заступник свога повериоца купи за рачун свој или својих ближих сродника ствар која се продаје;

11) ако прекупи поверену му ствар или један њен део;

12) ако тражи награду од сиромашне странке којој је за заступника постављен;

13) ако поступа противно одредбама §§. 60., 61. и 62. овог пословника.

14) ако не врши праксу само онде где му је седиште канцеларије; и

15) уопште ако се прима послова који повређују његову независност и достојанство или углед адвокатског реда.

§. 64.

Одборово је право и дужност надзиравати адвокатске приправнике; проверавати да ли вежбу код адвоката у истини врше;

давати и ускраћивати потврде уверења које издају адвокати о вежби.

Проверавања вежбе Одбор ће вршити пригодним начином.

Одбор има право приправницима стављати своје примедбе и захтевати да отклоне недостатке.

§. 65.

Почетак вежбе мора се пријавити Одбору најдаље за 10 дана, прекид вежбе преко месец дана најдаље за 10 дана по истеку месеца, а иступање најдаље за 10 дана по иступању, јер се иначе као дан почетка вежбе узима дан кад је пријава стигла Одбору, а време прекида и дан иступања утврдиће Одбор по слободној оцени.

Дужност ових пријава лежи на адвокату. Ако он ово пропусти учинити, приправник ће моћи то и сам доставити Одбору Коморе.

Неверно пријављивање почетка вежбе, прекида или иступања, привидност вежбе, повлачи за адвоката казну из §. 55. т. б. зак. о адв., а за адвокатског приправника казну из §. 55. т. в. истог закона, поред тога то се време неверно пријављено као и време привидне вежбе не ће рачунати у стаж (вежбу).

§. 66.

Адвокатски приправник не може имати самосталну канцеларију, нити ма какву ознаку самосталног рада (таблу, штамбиљ и т. сл.) Он у своје име не може никаква акта потписивати ни предавати властима као заступник странака, изузев случајева законом предвиђених. Исто тако он не може бити старалац стечајне масе, а старалац по обезбеђењима и извршењима може бити само са одобрењем свога шефа.

Због поступања противно овом пропису адвокатски приправник биће кажњен по §. 55. сл. б. зак. о адв., а у поновљеном или тежем случају по §. 55. сл. в. или г. истог закона.

ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ.

§. 67.

Адвокатима и адвокатским приправницима, кад извршују какав посао Коморе по налогу Одбора, односно Дисц. Већа, припада из коморине благајне накнада трошкова, које су учинили у вршењу свог мандата.

У име путних трошкова накнађује им се за путовање желез-

ницом карта II-ге, а бродовима I-ве класе. Сем тога имају право на дневницу од 350.— динара кад путују изван седишта своје канцеларије.

Путни се трошкови и евентуална дневница издају на захтев и унапред, с тим да се то оправда обрачуном у року од 10 дана од извршеног посла.

Трошковнике који се тичу дисц. већа визира и оправдава председник већа, односно његов заменик, а остале председник Коморе односно његов заменик. У оба случаја жалба се може поднети Одбору Коморе за 8 дана.

Трошковник председника Коморе и предс. дисц. већа одобрава Одбор Коморе.

§ 68

Ове пословнике Коморе може мењати или допуњавати само скупштина, апсолутном већином присутних чланова.

Из седнице Одбора Адвокатске Коморе у Новом Саду, одржане 11 октобра 1930 године.

Др. Носта Мајински
секретар

Др. Стеван Адамовић
председник

ПОСЛОВНИК ДИСЦИПЛИНСКОГ ВЕЋА Адвокатске Коморе у Новом Саду

§. 1.

Дисциплинско Веће Адвокатске Коморе у Новом Саду састоји се од председника три његова заменика и 15 чланова.

Заступство Коморе састоји се од заступника и три заменика.

Претседник, један заменик председника, бар 10 чланова Већа, заступник Коморе и његова два заменика морају становати у Новом Саду.

§. 2.

Дисциплинско Веће има посебан печат, који гласи: „Дисциплинско Веће Адвокатске Коморе у Новом Саду“.

Чувар печата Дисциплинског Већа је секретар Адвокатске Коморе.

§. 3.

Редовна скупштина Адвокатске Коморе у Новом Саду по правилима Закона о Адвокатима и по Правилнику Адвокатске Коморе бира сва лица Дисциплинског Већа и заступништва Коморе на три године.

После прве године испашће из Већа коцком 4 члана Већа, као и један заменик заступника Коморе и њихова ће се места попунити новим избором. Могу бити изабрани и они који су испали.

Исто тако у другој години трогодишта службовања испашће коцком 4 члана Већа и један члан заступништва Коморе и њихова ће се места попунити избором.

Претседник Већа и заступник Коморе не могу испасти коцком.

Вучење имена коцком и избор ће се обавити у скупштини Адвокатске Коморе.

Ако поред горњег случаја буде упражњено које место у Дисциплинском Већу или у заступству Коморе, Одбор Адвокатске Коморе на предлог председника Дисциплинског Већа сазваће ванредну скупштину Адвокатске Коморе, да накнадним избором попуни упражњена места.

Изабрано Дисциплинско Веће и заступништво Коморе обављаће све послове и након истека изборног трогодишњег рока до нових избора.

§. 4.

Претседник Дисциплинског Већа има ове дужности :

а) надгледа, да се води деловодни протокол, у који се имају

унети сви списи, који стигну на Веће, назначујући дан предаје и редни број;

б) надгледа да се води посебан регистар, у који ће се табеларно унашати све дисциплинске парнице; име претседника или његових заменика, име истражног повереника, име заступника Коморе или његових заменика и разна решења; и роковник о седницама и расправама;

ц) надгледа, да канцеларија Дисциплинског Већа отправља послове редовно и експедитивно;

д) именује референте за поједине послове и истражне поверенике за вођење истраге;

е) додељује дисциплинске списе осталим зборовима на решавање;

ф) саставља дисциплинске зборове за целу годину унапред;

г) сазива седнице Дисциплинског Већа, одређује расправе и исте води, те позива на исте потребан број чланова Већа и заступника Коморе;

х) брине се, да одлуке Дисциплинеког Већа буду извршене;

и) оверава приказане му пописе трошкова и одређује дознаку истих из благајне Адвокатске Коморе.

За сваку годину претседник Већа ће унапред саставити четири стална збора (сената), сваки од 4 редовна члана и потребног броја заменика.

Свакоме збору (сенату) ће претседник Већа сам председавати, или ће одредити, да му председава његов заменик, а у случају да сви заменици буду спречени, претседник Већа ће одредити, да председава онај члан Већа, који је старији по упису у именику адвоката.

Претседник Већа упутиће поједине послове једном од сталних зборова (сената); а у случају да који члан збора буде спречен, поставиће којег од заменика или којег члана другог збора. У случају спречености или искључења претседника Већа, све дужности прелазе на најстаријег заменика претседника Већа, а када би овај био спречен, или искључен, онда на другог или на трећег заменика претседника Већа: буду ли пак и ови спречени или искључени, претседничке дужности у том случају прелазе на најстаријег члана Већа по упису у именику.

§. 5.

Сваки је члан Већа дужан да се прими дужности референта, а сваки члан адвокатске коморе дужности истражног повереника,

коју му је одредио претседник и да је води највећом бригом и хитношћу.

Сваки је члан Већа дужан, да суделује на седницама и расправама, на које ће бити позван од претседника, и да благовремено јави, ако је спречен, и да своју отсућност оправда.

Ако један члан већа не оправда свој изостанак од седница и расправа, може да буде осуђен од дисциплинског Већа на идућем састанку на глобу до 200 дин., која иде у корист пензионог фонда Адвокатске Коморе.

§. 6.

Заступник Коморе води послове поверене му по закону, а у место себе може да одређује једнога или двојицу заменика достављајући им списе са саопштењем претседника Већа.

У случају, када би за поједини посао били спречени или искључени како заступник Коморе, тако и његови заменици, тада ће претседник Већа именовати за тај поједини посао једнога од чланова Дисциплинскога Већа, који ће вршити дужности заступника Коморе.

Заступник Коморе присуствоваће свим седницама Дисциплинског Већа, али нема право гласа. Код саветовања не може присуствовати.

Заступник Коморе имаде право, да у којем му драго стадиуму поступка тражи и добије увид у дисциплинске списе, да стави предлоге, да поспешити ток истраге и да се жали, ако опази затезање, или занемаривање. Дужност је заступника Коморе, да „ex offo“ дојави сваку дисциплинску кривицу која му дође знању.

§. 7.

Ако Одбор Адвокатске Коморе предложи заступнику Коморе, да против којег члана коморе, односно адвокатског приправника тражи кретање дисциплинског поступка и ако заступник Коморе тај предлог не прихвати, дужан је да изнесе своје мишљење пред Дисциплинско Веће, али ако ово Веће прихвати предлог Одбора Адвокатске Коморе, дужан је заступник Коморе да га изврши.

Исто тако, ако истражни повереник не би могао да пристане на какав предлог заступника Коморе, он ће изнети своје приговоре Дисциплинском Већу, које ће донети коначну одлуку.

§. 8.

Служба чланова Дисциплинског Већа и заступништва Коморе је бесплатна. Ако се при обављању дисциплинских посала укаже

потребно какво путовање, или какав други новчани издатак, то мора бити накнађено из благајне Адвокатске Коморе, на основу наређења претседника Дисциплинског Већа. Против овог наређења дозвољена је жалба на Дисциплинско Веће у року од 8 дана, рачунајући од доставе.

§. 9.

Када приспе која пријава (тужба), претседник Већа са секретарем Адв. Коморе исту упућује заступнику Коморе на мишљење и предлог. Ако заступник Коморе предложи, да се пријава (тужба) достави пријављеноме на изјашњење, претседник Дисциплинског Већа президиално позива пријављенога на изјашњење, које је исти дужан у року од 8 дана поднети Дисциплинском Већу у два примерка под теретом кретања дисциплинског поступка. Овај се рок може само једанпут продужити на основу оправданих разлога.

Пријављени је дужан у свом изјашњењу саопштити све доказе на своје тврдње; писмене доказе, који се код њега налазе, дужан је приложити у препису.

Други примерак изјашњења пријављенога доставља се президиално пријављивачу са позивом, да на исто стави своје примедбе и саопшти своје доказе у року од 8 дана.

После овога рока претседник Већа упућује цео предмет заступнику Коморе на конкретан предлог.

Ако заступник Коморе предложи, да се пријава одбаци, претседник Дисциплинског Већа издаје предмет известиоцу, који у наредној седници Дисциплинског Већа износи предмет на решавање.

§. 10.

Ако заступник Коморе изјави, да не тражи дисциплински прогон, Дисциплинско Веће позива пријављивача да као приватан учесник поднесе у року од 8 дана под теретом одбацивања пријаве конкретан предлог оптужнице о стављању пријављенога под суд.

§. 11.

Након предлога заступника Коморе биће сазвано Веће, да закључи, има ли темеља, да се против пријављенога поступа дисциплински. Ако се закључи, да има темеља, да се против пријављенога поступа, било одређењем истраге било стављањем под оптужбу, пријављени ће бити о решењу Дисциплинског Већа извештен с тим, да против овог решења нема места правном леку у смислу 80 §-а зак. о адвокатима. Ако се пак закључи, да нема

темеља да се поступа, тада ће се прекинути поступак, а закључак ће бити образложен. Против овог решења заступник Коморе има права жалбе. Сва решења достављају се пријављивачу и пријављеноме писмено, овом последњем увек у затвореном омоту уз доставницу, ако је у месту, или на повратни рецелис, ако је изван места Дисциплинскога Већа.

Ако Веће сматра, да су потребни нови извиђаји, вратиће се ствар истражном поверенику, да надопуни извиђаје.

§. 12.

Ако се истражни повереник при испитивању пријављенога или сведока послужи водитељем записника, овај ће морати обећати својим поштењем, да оно што буде дознао при испитивању, неће никоме саопштити. Водитељ записника може бити у дисциплинским стварима против адвоката само адвокат, а против адв. приправника може бити и адвокатски приправник.

§. 13.

Претседник ће Већа одредити усмену расправу и све спремити за исту. Он ће именовати известиоца за поједину расправу, или за поједине предмете.

Претседник ће Већа позвати на расправу окривљенога, заступника Коморе и чланове онога збора (сената), којему је спор дозначен према одредбама 4. §. овога пословника, затим пријављивача и евентуално сведоке и вештаке.

Према своје нахођењу може претседник Већа позвати још којег члана већа, да замени онога, или оне чланове сталнога збора, који не буду приступили на расправу.

Ако се може предвидети, да ће расправа дуже трајати, и да би могао један члан збора током расправе да буде спречен присуствовати до краја исте, претседник ће одредити, да још један члан Већа, као заменик присуствује целој расправи. У том случају ће овај члан заменик учествовати у гласању сената једино онда, ако се један од редовних чланова буде морао удаљити са расправе, ради настале спречености.

§. 14.

Када се окривљени позива на расправу, биће упозорен, да евентуални његов предлог за изузеће из суђења на расправи, мора уследити на тај начин, да предлог стигне већу најдаље три дана пре расправе, јер се иначе изузеће неће узети у претрес (§. 82. зак, о адвокатима).

§. 15.

Претседник води расправу и брине се за ред на истој.

Он ће одредити, да записник расправе води секретар Коморе, односно по упутству истога његов заменик, или ако и овај буде спречен, један члан сената, изузев случаја, да у смислу §. 86. ал. 2. зак. о адвокатима буде за ту дужност одређен други адвокат, или адвокатски приправник.

На усменој расправи извештач ће укратко известити о дисциплинском предмету. Претседник ће затим преслушати окривљеника на околности означене у §. 152. законика о судском крив. поступку, а затим о самом делу, за које се оптужује, у смислу §. 250. зак. о судском крив. поступку. После тога ће преслушати позване сведоке и вештаке. Прочитаће се записници о преслушању, као и остали списи из дисциплинске парнице, који су потребни за тај случај. Када се доказни поступак заврши, заступник Коморе ставиће коначни предлог, окривљеник и његов бранилац пак одбрану, ако су исти приступили на расправу. Претседник ће тада изјавити да је расправа довршена и сенат ће се повући, те након већања ће претседник сената у присутности свих чланова сената, заступника Коморе, окривљеника и његовог браниоца, прогласити изгласану одлуку. Ако Дисциплинско Веће ослобађа окривљенога као некрива или га оглашава за крива по делу због којег је оптужен — доноси пресуду у име Његова Величанства Краља; у свима другим случајевима решење.

§. 16.

Код већања ће први гласати извештач, затим остали чланови збора, почевши од старијега до најмлађега, а задњи ће гласати претседник.

Ако сенат нађе да су резултати дисциплинског поступка довољни и да нису потребни други извиђаји, већаће се прво, да ли се имаде окривљеник прогласити невиним, или кривим за дела, за која је тужен. Ако сенат закључи, да је окривљеник крив, тада ће се посебно већати о казни и о накнади парничког трошка и о такси.

§. 17.

Секретар Коморе саставља писмено одлуке Дисциплинског Већа и Одбора Тројице.

§. 18.

Како пресуда, тако и сви записници о седницама, о распра-

вама и о већању биће потписани од претседника и секретара, односно записничара, а сви остали списи од претседника Већа. На сва писмена решења удариће се печат Дисциплинскога Већа.

§. 19.

Дисциплинско Веће у случају незнатније повреде дужности пријављивања уступа цео дисциплински предмет на решавање Одбору Тројице (§§. 50, 44 и 54. зак. о адвокатима). Овај одбор решава у седници и доноси одлуке редовно на основу чињеничног стања, које садрже списи. Изузетно може одредити и извиђаје.

Одбор Тројице доноси своје коначне одлуке решењем, а не пресудом.

§. 20.

У свакој дисциплинској парници водиће се попис трошкова издатих од благајне адвокатске коморе у Новом Саду у сврху евентуалне накнаде, ако окривљеник буде осуђен. Ако окривљеник буде осуђен на новчану казну, ову имаде уплатити на благајни Адвокатске Коморе, од које половица има ићи у пензиони фонд ове Адвокатске Коморе.

§. 31.

Дисциплински поступак ће се водити по установама главе VIII. зак. о адвокатима и према прописима овога Пословника.

Ако што не буде у тим прописима предвиђено, примењиваће се аналогно прописи судског кривичног поступка.

Из седнице Одбора Адвокатске Коморе у Новом Саду, одржане 11 октобра 1930 године.

Др. Коста Мајински
секретар

Др. Стеван Адамовић
претседник

НАЦРТ ПРАВИЛА

пенсионог фонда Адвокатске Коморе у Новом Саду

§ 1.

Циљ је Пенсиономе фонду обезбеђење адвоката у старости и изнемоглости као и осигурање њихових удовица и незбринуте деце.

§ 2.

Сви адвокати уписани у именик Адвокатске Коморе у Новом Саду, морају бити чланови овога фонда.

Од овога се изузимају:

Бивши јавни службеници који су већ адвокати или ће то бити а којима је зајемчена пензија у висини од најмање 2 400.— динара месечно (износ друге класе из тач. 1. § 4. Правила) и они немају никаква права ни обавезе према фонду, а остали бивши јавни службеници морају бити чланови овога фонда и то са улогом од најмање 150 динара месечно.

§ 3.

Приходи фонда су:

1) — од уплате улога адвоката.

Те су уплате следеће:

а) — сваки члан фонда плаћа при упису на име општих трошкова 50.— динара;

б) — сваки адвокат плаћа 100.— динара као посмртни улог чим који адвокат умре; први износ од 100.— динара плаћа се одмах при установи свога фонда;

в) — сваки адвокат плаћа месечно на име улога по својем избору: 500.—, 400.—, 300.—, 250.—, 200.— или 150.— динара;

Ако се адвокат по својем упису у именик па за 14 дана не изјасни у погледу висине улога, уписује се у највижи платежни разред

2) — од интереса од капитала овога фонда;

3) — од прилога Адвокатске Коморе и

4) — од завештања, потпора, државне дотације и улога добротворских.

§ 4.

Чланови фонда уживају следећа права:

1) — у случају трајне изнемоглости (инвалидности) на месечну ренту у шестороструком износу у § у 3. наведених месечних улога, т. ј. 3.000.—, 2.400.—, 1.800.—, 1.500.—, 1.200.— или 900.— динара;

Право на ову врсту ренте има сваки члан фонда који је због телесне или душевне изнемоглости трајно неспособан за вршење свог редовног позива па га, због тога, и не врши.

За време док члан фонда прима ову врсту ренте, ослобођен је плаћања редовних месечних улога, а посмртни улог из тач. б. § 3. плаћа у пола.

2) — у случају старости на месечну ренту (старачку ренту) у шест-струком износу у §-у 3. наведених месечних улога, т. ј. 3.000.— 2.400.—, 1.800.—, 1.500.—, 1.200.— или 900.— динара месечно ако су достигли старост од 65 година и престали адвоцирати, ако су улагали у фонд најмање пет година;

3) Кад адвокат, члан фонда умре добијају у име посмртнине из пензионог фонда 40 000 дин. у првом реду његова удова, ако ове нема, његова рођена деца, а ако ни оних нема, његови родитељи. Ако иза умрлог није остала ни удова, ни деца, ни родитељи, фонд исплаћује посмртнину ономе, кога је умрли још за живота као корисника пријавио Управном Одбору Фонда. Ако пак умрли корисника није пријавио, посмртнина се не исплаћује никоме.

4) — По смрти члана фонда прима његова удова месечну ренту (удовичку ренту) у троструком износу у §-у 3. наведених месечних улога, т. ј. 1.500.—, 1.200.—, 900.—, 750.—, 600.— или 450.— динара месечно.

Право на ренту нема, односно губи удова:

а) — за коју се извршном судском пресудом докаже да је крива за смрт свога мужа; исплата ове ренте се обуставља већ по доношењу I. степене пресуде, којом је установљена кривица удове;

б) — ако је ступила у брак са чланом фонда који је био старији од 60 година или ако је ступила у брак са чланом фонда у часу када је он уживао инвалидску ренту и

в) — која нема права на удовички ужитак по прописима Грађ. Законика.

4) — рођена деца члана фонда добијају по његовој смрти, а за време док удова прима своју удовичку ренту, месечну потпору (дечију ренту) до своје пунолетности у једно-струком износу у § у 3. наведених месечних улога, т. ј. по 500.—, 400.—, 300.—, 250.—

или 150.— динара, а по смрти удовиној или ако она из предвиђених узрока не прима своју ренту још и за једну половину више од месечних улога члана фонда, т. ј. по 750.—, 600.—, 450.—, 375.—, 300.— или 225.— динара.

Укупна висина ове потпоре ограничена је на троје деце тако да се већи број од троје деце не узима у обзир приликом одмеравања.

И после своје пунолетности деца члана фонда добијају потпору (дечију ренту) у смислу предњих прописа:

а) — ако су деца због својих телесних или душевних недостатака неспособна за привређивање и

б) — до навршене двадесет четврте године живота ако су деца на редовном школовању и не могу се сама издржавати.

Удајом женска деца и пре пунолетства губе право на ову потпору (ренту).

§ 5.

Члану фонда је дозвољен прелазак у виши платежни разред али само по лекарском прегледу и по одобрењу Управног Одбора Пенсионог Фонда. Члан фонда, коме се одобри овај прелазак у виши платежни разред, мора тада да доплати сву разлику између нижег и вишег платежног разреда која је настала у часу његовог ступања у чланство фонда. Ако члан фонда умре у току прве три године по преласку у виши платежни разред, онда они који имају права на ренту примају само ону ренту која би им припала пре преласка члана фонда у виши платежни разред, а Пенсиони Фонд је дужан њима повратити без интереса сву улаћену разлику између нижег и вишег платежног разреда.

Ако члан фонда пређе у нижи платежни разред, Пенсиони Фонд му враћа без интереса 80% плаћене разлике.

§ 6.

Ако који адвокат пређе из друге Адвокатске Коморе у новосадску, мора у одређеним месечним оброцима и у току једне године доплатити све у овим Правилима речене улоге — осим посмртног улога из тач. 1. б. § 3. — који су нарасли за време док је вршио свој позив али само од оснивања овога фонда па на даље.

Ако такав члан фонда умре у часу када још нису били плаћени сви доспели улози, његова удова и деца немају права на потпору у смислу § 4. ових Правила и тада се већ плаћени улози враћају без интереса наследницима умрлог.

Ако који члан овог фонда пређе у другу коју адвокатску комору у Краљевини Југославији, Пенциони Фонд му враћа 80% плаћених улога без интереса.

§ 7.

После двадесетпетогодишњег плаћања, члан Фонда ослобођен је даљег плаћања за Пенциони фонд и ужива сва права која су предвиђена у овим правилима. Ово ослобођење не важи за плаћање посмртног улога из тач 1. б. § 3. ових Правила.

§ 8.

Улози и потпоре (ренте) плаћају се месечно унапред; али ренте почев са првим даном месеца но доспелости.

§ 9.

Брисањем из именика адвоката Адвокатске Коморе у Новом Саду, члан Фонда губи сва права из Пенсионог Фонда, сем што му Фонд мора повратити без интереса 80% уплаћених улога. Ово не важи за чланове Фонда који већ имају права на пријем старачке или инвалидске ренте (тач. 1. и 2. чл. 4.)

§ 10.

Ако је члан фонда са плаћањем месечних улога у закашњењу, Управни Одбор Пенсионог Фонда о томе ће известити Одбор Адвокатске Коморе са тачним назначењем закаснелих уплата како би Комора неуплаћене улоге наплатила и Фонду послала.

У случају суспензије члана Фонда, неуплаћени месечни улози наплаћују се тек по окончању суспензије и то у шест наредних месечних obroка.

Ненаплаћени улози одбијају се у целини по смрти члана Фонда од посмртнине, односно од неисплаћених месечних улога по тач в. § 3. ових Правила.

§ 11.

Удовама и деци умрлих адвоката која немају права на пријем потпоре (ренте) предвиђене у предњим члановима ових Правила, може Управни Одбор Пенсионог Фонда дати потребну новчану помоћ.

Ако је члан фонда на дан његове смрти остао у закашњењу са плаћањем улога преко шест месеци, корисници по § у 4. овст

пословника губе право на посмртнину и пенсију, а исплатиће им се 80% од уплаћених улога без камата.

§ 12.

Имовина Пенсионога Фонда се сме уложити само:

- 1) — у државне хартије од вредности за које Држава гарантује;
- 2) — у непокретности;
- 3) — као улог код Државне Хипотекарне Банке и
- 4) — као улог код градских штедионица.

§ 13

Пенсиони Фонд је правно лице те сме у своје име прибављати права и преузимати обавезе, тужити и бити тужен

За своје обавезе јамчи Фонд целокупном својом имовином.

§ 14.

Органи Пенсионог Фонда су:

- а) — Скупштина;
- б) — Управни одбор;
- в) — Надзорни одбор и
- г) — Избрани суд.

§ 15.

На скупштини имају активно и пасивно изборно право адвокати чланови Фонда.

Чланови Фонда који живе ван Новог Сада могу са овереним пуномоћјем поверити заступање на скупштини другом присутном члану Фонда Ова се пуномоћја морају пре стварања скупштине предати претседнику скупштине.

§ 16.

Редовна се скупштина сазива сваке године у Новом Саду у месецу октобру са писменим позивом свима члановима Фонда. У томе позиву мора бити назначено: где ће се скупштина одржати, у колико часова, дневни ред а сам позив на скупштину мора бити упућен члановима Фонда најдаље на 14 дана пре скупштине.

Ванредна скупштина се сазива на исти начин као и редовна и то онда када управни или надзорни одбор нађу да је барет сазвати или најдаље за месец дана од дана кад ванредну скупштину писмено затражи најмање једна четвртина чланова Фонда

са назначењем предмета о коме ванредна скупштина треба да решава.

§ 17.

Редовна скупштина решава ове послове:

- 1) — потврђује рачунске закључке по предлогу надзорног одбора;
- 2) — даје разрешницу управном и надзорном одбору;
- 3) — одобрава прорачуне;
- 4) — бира 12 чланова управног одбора;
- 5) — бира 5 чланова надзорног одбора;
- 6) — бира три члана и толико заменика за изабрани суд;
- 7) — решава о измени и допуни Правила;
- 8) — решава о предлозима управног и надзорног одбора или о предлозима најмање десет чланова Фонда ако су ти предлози били стављени на дневни ред на осам дана пре скупштине.

§ 18

Скупштина може решавати ако је на њој присужно најмање једна десетина чланова Фонда. За одлучивање о промени Правила у погледу висине месечних улога, на скупштини морају бити присутни најмање једна трећина чланова Фонда. Такву одлуку морају прихватити најмање две трећине присутних, односно заступаних чланова Фонда. Остале одлуке доносе се већином гласова. У случају равне поделе гласова, предлог је одбачен.

Не буде ли се скупштина могла одржати због недовољног броја присутних чланова Фонда, друга се има одржати у року од месец дана па ма колико чланова Фонда буде присутно. — На скупштини записник води секретар, а Записник потписују претседник, секретар и три оверача записника које бира скупштина.

§ 19.

Избор управног одбора врши се сваке три године, а управни је одбор овлашћен да упражњено место члана одбора попуни са другим.

§ 20

Фондом рукује и управља управни одбор који се састоји из председника и заменика претседника Адвокатске Коморе и 12 одборника. Најмање 7 одборника морају бити из Нџвог Сада.

Секретар и благајник Адвокатске Коморе врше ову дужност и код пенсионог фонда.

Претседник, а у његовој спречености потпредседник, заступа Управни Одбор, потписује са секретаром сва административна а са благајником благајничка акта, сазива одборске седнице и све скупштине којима и председава.

Секретар води све канцеларијске послове, а благајник благајничке књиге под сталним надзором претседника и осталих чланова управног одбора.

Одлуке своје управни одбор доноси већином гласова. За важност одлуке треба да је присутно најмање шест одборника поред претседника или потпредседника.

Чланови управног одбора врше своју дужност бесплатно; али издаци које учине чланови управног одбора у интересу Фонда или по решењу управног одбора, имају се исплатити из касе Фонда.

§ 21.

Надзор над управом Фонда врши надзорни одбор који се састоји из 5 чланова од којих третица морају бити из Новог Сада.

Надзорни одбор бира сам из своје средине председника. Члан надзорног одбора не може бити и члан управног одбора. Надзорни одбор води надзор над целокупним пословањем управе, прегледа благајничке књиге, закључке и биланс и о томе подноси извештаје редовној скупштини стављајући уједно и своје предлоге.

Одлуке своје надзорни одбор доноси већином гласова. За важност одлуке треба да је присутно најмање 4 одборника.

Претседник надзорног одбора има права присуствовати седницама управног одбора са саветујућим гласом.

И управни и надзорни одбор воде записнике својих седница које потписују сви присутни чланови.

§ 22.

Избрани суд састоји се из пет чланова и три заменика који не смеју бити чланови управног или надзорног одбора. Редовна скупштина бира три члана избраног суда и сва три заменика, а по једнога члана избраног суда бирају управни одбор и жалилац за сваки случај жалбе.

§ 23.

Противу одлуке управног одбора може се изјавити жалба избраном суду у року од 15 дана по пријему одлуке. Одлуке избраног суда је извршна.

§ 24.

Управа Фонда стоји под врховним надзором одбора Адвокатске Коморе у Новом Саду.

Сваке године, најкасније до 1. октобра мора управни одбор Одбору Адвокатске Коморе у Н. Саду предати свој рачунски закључак, извештај о имовном стању фонда, статистичке податке и веран препис записника скупштинскога рада.

§ 25.

Одбор Адвокатске Коморе има право да на предлог свога претседника рзрешн Управни Одбор Фонда и да одмах сазове скупштину ради избора чланова Управног Одбора:

1) Ако Управни Одбор стално занемарује своје дужности, његови чланови не долазе на седнице, ако својим злонамерним или небрижљивим радом штети интересе Фонда и

2) Ако је Управни Одбор прекорачио делокруг рада, који му је овим пословником одређен.

Прелазна и завршна наређења.

§ 26.

Адвокати, већ уписани у именик Адвокатске Коморе у Новом Саду, дужни су у року од 15 дана по ступању на снагу ових Правила изјаснити се у погледу висине улога. Не учине ли то, уписују се у најнижи платежни разред.

§ 27.

Ова правила ступају на снагу првога дана идућег месеца по објави у „Службеним Новинама“.

Из седнице Одбора Адвокатске Коморе у Н-вом Саду, одржане 11 октобра 1930 год.

Др. Коста Мајински
секретар

Др. Стеван Адамовић
претседник

Нацрт правилника о наградама адвоката на територији Апелационог Суда у Новом Саду

А) Опште одредбе

§ 1.

Адвокат је Законом овлаштен, да уговора награду за свој труд, а овим се правилником прописују само награде, које падају или ће се досуђивати адвокату за његов рад, кад између њега и странке нема уговора о награди, као и у случају досуђивања трошкова према противнику у парници.

§. 2.

Где се у овом Правилнику према вредности предмета одмерава награда, вредност спорног предмета установљава се по §§. 5—8. Гр. п. сем парница ради наслеђивања, код којих се као вредност спора има сматрати вредност оног дела наследства ради којег је тужба поведена.

У брачним споровима, као и у статус-парницама те у парницама непроцењиве вредности, које спадају у надлежност окружног суда, као основна вредност има се узети 10 000.— динара. У парницама непроцењиве вредности, које спадају у делокруг Среског Суда, као основна вредност узете се 5 000.— динара. Овој се своти има додати вредност евентуалне имовинске тражбине, која се остварује у истој парници.

У позивним стварима меродавна је вредност оног дела спора, која је нападнута правним леком.

Снижење и повишење спорног потраживања има утицаја само на радове извршене после снижења односно повишења.

У случају спајања парница, или ако се једном тужбом тражи више тражбина, које би се могле и посебно тужити, вредност треба сабрати и према укупној своти имају се установити трошкови.

Ако се у спору истакне протутражење, као вредност узима се збир тужбеног тражења и половина противтражења.

Ако у спору дође до узгредне интервенције, адвокату странке у спору повишује се награда још са 25%. Адвокат умешачев добија награду као и у сваком спору.

§ 3.

Кад има на једној или другој страни супарничара, припада адвокату за сваког супарничара, првог нерачунајући, повишица тарифне награде за посао за 10%, но никада више од 100%.

§ 4.

У име награде за поједине радње назначене у тарифи одређиће се већи износ, него у тарифи, ако у поједином случају нема законских претпоставака за средњу цену.

Награда адвоката и његове канцеларије за послове, који нису предвиђени овим Правилником, не сме да буде нижа, него што је одређено у тарифи за послове исте, или сличне нарави.

Уколико овај Правилник на појединим местима не чини разлике у награђивању рада с обзиром да ли га је обавио спуномоћени адвокат, његов заменик или адвокатски приправник, награда предвиђена овим Правилником досуђиваће се без обзира, да ли је радњу обавио адвокат, заменик или адвокатски приправник.

§. 5.

Трошкове за биљега и поштарину и таксу, затим друге трошкове у готовом новцу треба напосе накнадити.

В) Тарифске таблице

1.

Таблица за опште послове

§. 6.

За позиве и писмене опомене:

до 2.500.—	25.—	Дин.
до 5.000.—	40 —	"
до 25.000 —	60.—	"
до 50 000 —	100.—	"
до 100 000.—	150.—	"
преко 100.000.—	200 —	"

§. 7.

За извештаје странци, краће, једноставне молбе и претставке властима, (на пр. молба о одустајању од тужбе или правних лекова, молба за ново рочиште или одгсду рочишта молба за одређење трошкова, молба за одгсду или обуставу дражбе, немоти-

висана контрадикција и немотивисани приговори итд.) набавка сведоштва или уверења, прегледање списка сем кривичних, лустрирање и томе слично, узевши у обзир вредност предмета, од 50 до 500 дина.

§. 8

За само присуство и за сам губитак времена при каквом увиђају, вештачењу, за сам одлазак на лице места, попис, премер и слично, као и за губитак времена због обављања расправе ван седница адвокатског настана, ако је место удаљено бар 2 км. од адвокатске канцеларије, поред награде, која адвокату припада за рад, ако то траје:

а) до пола дана	250.— Дин.
б) више од пола дана, но не више од једног дана	400.— „
в) за сваки даљи дан још по	600.— „

§. 9

Поред ове награде адвокат има право на накнаду путних трошкова, трошкова прехране и трошкова преноћишта:

I. У име путног трошка припада:

а) адвокату на жељезници или пароброду I. класа, односно по рачуну, где нема жељезница или бродова или се они не могу искористити;

б) адвокатском приправнику на жељезници II. разред, на пароброду I. разред те фијакер или аутомобил, као у пређашњој тачци;

в) другом намештенику на жељезници III. разред, на пароброду II. разред, трамвај или омнибус, односно где нема жељезница или бродова, или се они не могу искористити, по рачуну.

II. У име трошкова прехране, ако отсуство траје најмање 6 сати, за сваки дан:

а) адвокату или адв. приправнику 100.— Дин.

б) другом намештенику 60.— Дин.

III. У име трошкова преноћишта, мора ли се преноћити изван седница адвоката, за сваку ноћ:

а) адвокату 150.— Дин.

б) адв. приправнику 100.— Дин.

в) другом намештенику 75.— Дин.

II.

Таблица за послове у грађанским парницама,
овршним и стечајним стварима

§. 10.

Награда за рад адвоката у грађанским парницама, овршним и стечајним стварима има се установити према вредности предмета по нижој табlici и то:

По I. степену:

Узимање усмене информације, проучавање писмене информације, састав тужбе, молбе ради платног налога (обичног или месничног), образложеног приговора против платног налога, образложене контрадикције, припремног списка, образложеног утока, образложеног призива, ревизијоне молбе, одговора на рев. молбу, молбе ради одређења оврхе ради обезбеђења или намирења, спровођење оврхе на покретнине те спровођење секвестра по адвокату или адвокатском приправнику, састав молбе ради одређења лицитације некретнина, састав жалбе против адвоката, судије или другог ког јавног органа, мериторне расправе пред I. степеним, призивним, или ревизионим судом, прихватна расправа код средског суда, интервенција при дражби покретнина или некретнина по адвокату или адвокатском приправнику у месту адвокатског настана, редоследна расправа гледе некретнина, молба ради претходног доказивања, обављање општег рочишта за испитивање тражбина.

По II. степену:

Обављање немериторне расправе, прихватног рочишта код окружног суда, редоследне расправе, гледе покретнина, расправе ради оправдања, састав примедба (§. 512. гр. п. п), састав молбе ради придружења дражби некретнина, ликвидациона молба у стечајном поступку и остали рад по стечајном поступку сем општег рочишта за испитивање тражбина, интервенција при пленидби ради намирења или обезбеђења, при спровођењу секвестра, односно при дражби покретнина или некретнина по особи различитој од адвоката и адв. приправника.

По III. степену:

Састав необразложеног утока и призива, састав молбе ради оправдања, молбе за издавање позива за успоставу брачног живота, молбе ради пријема депозита, претставке, обављање расправе ради исправке и допуне пресуде.

СКАЛА У ГРАЂАНСКИМ СТВАРИМА

Вредност спорног потраживања у динарима	Награда за рад у динарима			Вредност спорног потраживања у динарима	Награда за рад у динарима			
	I	II	III		I	II	III	
До	20	12	10	6000—	7000	360	210	135
100—	28	20	15	7000—	8000	380	230	150
150—	35	26	18	8000—	9000	420	250	165
200—	40	30	20	9000—	10000	450	270	185
300—	45	34	24	10000—	15000	500	290	200
400—	55	40	28	15000—	20000	520	310	220
600—	70	45	35	20000—	25000	550	335	240
800—	85	50	42	25000—	30000	600	360	260
1000—	120	60	50	30000—	40000	650	385	285
1500—	145	75	60	40000—	50000	700	410	310
2000—	170	90	75	50000—	60000	800	440	330
2500—	190	100	85	60000—	70000	900	480	350
3000—	210	115	95	70000—	80000	1000	540	375
3500—	230	135	100	80000—	90000	1100	600	400
4000—	270	150	105	90000—	100000	1200	675	425
4500—	300	170	115	100000—	150000	1500	750	450
5000—	340	190	125	150000—	200000	1800	850	500
6000—				200000—	250000	2000	1000	550

Свота која премази преко 250.000 дина. узима се по горњој скали, али од награде у скали одређене код других 250.000 дина 60%, код трећих 250.000 дина. 50%, а код сваких даљњих 250.000 дина. 30%.

III.

Таблица за послове код берзанских и изабраних судова

§. 11.

За рад код берзанских изабраних судова адвокату ће се одређивати награда по претходном §-у.

IV.

Таблица за послове у неспорним делима

§ 12.

За састав купопродајног уговора гледе покретнина или некретнина, до 50.000.— Дин. вредности припада награда по првој скали. У случају веће вредности, основној награди према вредности од 50.000.— Динара додаје се од вишка преко 50.000.— Дин. а

до 1,000.000 Дин.	1%.
од 1,000.000 „	па на више 1/2%.

Ова награда обухвата и награду лустрирања: прегледа катастра и молбе ради прелиса права својине, ако све те послове обавља канцеларија, која је уговор сачинила.

§ 13

За састав молбе за укњижење или предбележење права влашности (у колико не предлежи случај из §-а 12.), заложног права и права плодоуживања или друге службености према вредности предмета:

- а) до 10.000 Дин. по првој скали §-а 10.
- б) од 10.000 Дин. до 50.000 Дин. за сваких 1.000 Дин. још по 6.— Дин.;
- в) од 50.000 Дин. до 100.000 Дин. за сваких 10.000 Дин. 40 Д.;
- г) преко 100.000 Дин. за сваких 10.000 Дин. још 35.— Дин.

§ 14.

За састав обвезница припада половина награде, предвиђене у првој скали §-а 10.

§. 15.

За састав најамних или закупних уговора припада награда по износу трогодишње најамнине или закупнине по прописима за купопродајне уговоре.

§. 16.

Састав брисовне дозволе и брисовне молбе награђује се по другој скали §-а 10.

§. 17.

За састав молбе за упис твртке одређује се адвокатска награда у случају протоколисања фирме:

- а) појединачне 250.— Дин.
- б) јавног трговачког или командитног друштва 500.— Дин.
- в) деоничког друштва или задруге 1.500.— Дин.

§. 18.

За адвокатску пуномоћ без таксе припада адвокату награда од 10.— Дин.

§. 19.

За преузеће, потврђење, књижење, псхрањење, обрачунавање и изручење готовог новца, вредносних папира, уложница итд. припада награда по вредности предмета

до укључиво 500.— Дин.	15.— Дин.
1000.— „	28.— „
5000.— „	45.— „
10000.— „	80.— „
50000.— „	100.— „
100000.— „	150.— „
250000.— „ и на више	250.— „

Има ли се новац итд. преузети код суда, које друге власти и у опште ван адвокатске канцеларије, повисују се предње ставке за 50%.

§. 20.

Награда за састав тестамена одређује се по првој скали §-а 10., а ако се тестаменат саставља ван адвокатске канцеларије, адвокату припада дупла награда из те скале.

За присуство при отварању тестамена припада адвокату награда од 350.— Дин.

V.

Таблица за административне послове

§. 21.

За рад у административним пословима одређиваће се награда адвокату аналогном применом осталих одредаба овог Правилника

већ према томе да ли је дотични административни посао приватно-правне, кривично-правне, односно дисциплинске природе.

VI.

Таблица за рад по кривичним предметима

§. 22.

О кривичним предметима адвокату ће се одмеравати награда:

- 1.) за тужбу (пријаву) по прекршајима 100.— Дин.
 - 2.) „ „ „ по преступима 250.— Дин.
 - 3.) „ „ „ по злочинима 400.— Дин.
 - 4.) за усмене правне савете: а) по прекршајима 100.— Дин.; б) по преступима 180.— Дин.; в) по злочинима 300.— Дин. Писмени правни савети хонорисаће се двоструко;
 - 5.) ако се странке поравнају, где по закону има места поравнању, адвокату ће се, ако је његовом сарадњом дошло до равнања, досудити награда, предвиђена за кривичне тужбе;
 - 6.) разматрање аката ради давања правних савета или подношења правног лека хонорисаће се: а) по преступним делима 200.— Дин., а ако се разматрање врши после одржаног претреса 300.— Дин. и б) по злочинима 500.— Дин., а ако се разматрање врши после одржаног претреса 800 — Дин.;
 - 7.) за рад на оптужници и за примедбе на одговор по Закону о штампи 400.— Дин., а за израду тужбе и одговора на тужбу по истом Закону 800.— Дин.;
 - 8.) за примање саопштења одлука код власти по кривицама: а) прекршајним 75.— Дин.; б) преступним 150.— Дин.; в) злочиним 200.— Дин.;
 - 9.) за састанак са притвореником по његовом захтеву или захтеву родбине, као и у случају, да је састанак у интересу одбране потребан 200.— Динара;
 - 10.) за рад на пуштању на слободу уз јемство 500.— Дин.;
 - 11.) присуство и одбрана на претресу хонорисаће се: а) у прекршајима најмање 100.— Дин.; б) у преступима најмање 250.— Дин.; в) у злочинима најмање 1.500.— Дин.
- Али ако је претрес трајао више од једног дана или ако је ствар окончана после више претреса, суд ће одмерити већу награду с обзиром на то, колико је дана претрес трајао;
- 12.) за рад у контумационом поступку, па ма под коју тачку овог одељка потпадао, хонорисаће се двоструко;
 - 13.) писмено пријављење правног лека хонорисаће се са 50% мање, но што износи награда за тужбе по тач. 1—3. овог §-а.

Писмено оправдање пријављеног правног лека награђиваће се као и тужбе.

Правни лекови, изјављени и оправдани истим поднеском, награђују се по претходном зачелу, сувише 20%, награде, предвиђене за тужбе;

14.) обнова процеса хонорисаће се двоструко, а рад на повраћају права са 50% више од награде, предвиђене за редован поступак;

15.) тражење помиловања и условног отпуста 500.— Дин;

16.) за рад код војних судова хонорар је исти, као и за рад, предвиђен у овом одељку.

VII.

Канцеларијске пристojбе

§. 23.

За препис поднесака и прилога, за сравањење и материјал, за сваку започету страну сваког примерка, без обзира, којим је начином препис умножен, по вредности предмета:

до укључиво	100.— Дин.	2.— Дин.
	500.— "	3.— "
	1.000.— "	5.— "
	5.000.— "	8.— "
	10.000.— "	10.— "
	50.000.— "	15.— "
у свим даљим случајевима		20.— "

§. 24.

За отправке судских одлука, ако их је адвокат саставио, преписао и прикључио и ако су они употребљиви, досудиће се награда по одредбама §-а 23.

Примедбе дра Жарка Јакшића:

Г. др. Јакшић упутио је Адв. комори о горњем нацрту ове своје примедбе:

„У друштву са неколико другова прегледао сам нацрт нове адвокатске тарифе. Налазимо да је рад у главном добар. Могле би се ставити примедбе:

1. Језик није беспрекоран. Стилизација местимично нејасна. У том погледу нацрт би требало прерадити.

2. У §-у 2. зачело 6.: као вредност спора се има узети збир тражења и противтражења. Зашто само половина вредности протутражбе?

3. Прво зачело §-а 4. неразумљиво.

4. Уз §§-е 8. и 9. истаћи, да засебна накнада за губитак времена, путни трошак, прехрану и т. д. ван седишта припада не само за расправљање, већ и за интервенције при пленидби, секвестрацији и дражби како адвокату тако и намештенику му и то и у случају, ако у дотичном месту има адвоката. Адвокатима ван седишта Апелационог и Касационог суда припада ова засебна накнада за расправљање пред дотичним судовима.

5. Уз §. 10. тарифски ставови су ниски. Имали би се повисити са 20%, Преко 90% спорова имају вредност испод 50.000 динара. Битан интерес адвокатошког реда је, да нарочито рад око тих спорова буде пристојно хонорисан.

6. У §-у 15: логично би било да се за вредност узима укупна вредност закупнине или најамнине за цело време односа.

7. У §-у 22. тачка 12.: шта треба да значи израз „у контумационом поступку?“

8. Нагласити да тарифа није директива, која се може примењивати кад се хоће и како се хоће, него наређење, које се има респектовати.

КАСАЦИОНА ЦИВИЛНА ПРАКСА

КАСАЦИОНОГА СУДА Б. ОДЕЉЕЊА У НОВОМ САДУ

ОБЈАВЉУЈЕ ДР. ЈОВАН САВКОВИЋ

КАСАЦИОНИ СУДИЈА

Код поклона учињених у корист трећега лица, обдарени стиче право на ефектуисање поклона самом изјавом дародавца, а није потребно да и даропримац учини изјаву да поклон прима.

Касациони суд Б. одељење у Новом Саду
Г. 526-1928.

Касациони Суд ревизиону молбу тужитеља Б. Л. одбија и осуђује га да наследницима тужене Ј. Н. рођ. Б., на руке њиховога правозаступника, плати, у року од 15 дана под претњом оврхе, 460 динара (четири стотине и шездесет динара) ревизионих трошкова.

Р а з л о з и: Против пресуде Апелационога суда поднео је ревизиону молбу тужитељ. Жали се да је Апелациони суд донео пресуду са повредом материално-правнога правила када није изрекао да је даровни уговор правоваљан само у случају, ако је обдарени даровање и примио. Тужена даровни уговор није, међутим, никада потписала, те тако даровање није никада ни примила. Упарничене некретнине постале су, на тај начин, предметом оставине, па како се тужена још раније одрекла наслетства иза матере, она не може из оставине материне ништа ни наследити. Тужена се још за живота материна морала очитовати, да ли даровање прима или не прима, а пошто је пропустила да то учини, даровање је изгубило важност и у случају да је склопљено у корист трећега лица.

Жалбе нису основане. Неспорно је међу странкама да је уд. Б. Т. рођ. Ж. Ј., мати парбених странака, августа 1910 године, уговором који је истина склопљен и потписан само по дароватељки и тужитељу Б. Л., половину у уговору побројаних некретнина предала у власништво I р. тужитељу Б. Л., другу половину истих некретнина II р. тужитељу Б. Ј., док је у погледу некретнине која чини предмет парнице учинила, у истом уговору, изјаву, да ову некретнину добија тужена пок. С. Н. Ј. Како је овим уговором, склопљеним истина само између матере странака и тужитеља Б. Л., дароватељка учинила расположење у погледу читаве своје имовине и то како онога дела који је припао I р. тужитељу, а тако исто и у погледу онога који је припао II р.

тужитељу Б. Ј., иако овај последњи уговор није потписао, има се сматрати, да је и даровање учињено у корист тужене у истом том уговору, даровање у корист трећег лица, учињено на терет оба обдарена тужитеља, које су тужитељи били дужни у корист пок. тужене и извршити.

Како је пак при оваким даровањима, учињеним у корист трећег лица, правни пропис, да обдарени стиче право на ефектуисање даровања самом изјавом дародавца, а да није потребно да он и са своје стране учини изјаву да поклон прима, није Апелациони суд ни у конкретном случају повредио правно правило, када је изрекао, да недостатак изјаве са стране тужене да даровање прима, не чини акат даровања неваљаним. Двострани писмени уговор није, према томе, био потребан ни с обзиром на пропис министарске наредбе бр. 4420-1918.

Како дакле даровање постоји, ранија изјава тужене о одрицању на наследство иза матере изгубила је правну снагу.

Одредба о ревизионим трошковима оснива се на прописима 543 и 508 §§ грађ. п. п.

Нови Сад, 28 маја 1928.

*

Министарска наредба бр. 4420 1918 престанком рата није укинута. — Није потребно писмено ако је странка ради признања права власништва пре 15 октобра 1918 покренула парницу. Дејство покретања парнице постоји иако је парница услед трогодишњег мировања престала. — У смислу 943 § аустр. грађ. зак. за ваљаност поклона потребна је исправа. Даропримац из усменог уговора стиче право на тужбу само у случају ако је предмет поклона предат. — Извршење обећања у случају уговора који се има закључити у будућности, има се тражити у року од године дана.

**Касациони суд Б. одељење у Новом Саду
Г. 1077-1929.**

Касациони Суд услед ревизионе молбе тужитељице пресуду Апелационог суда разрешава и тај суд упућује на даљи поступак и доношење нове одлуке, у којој се има решити и питање која ће странка сносити и трошкове ревизионог поступка, које Касациони суд установљава за тужитељицу у своти од 620 динара (шест стотина и двадесет динара).

Р а з л о з и: Пресуду Апелационог суда напала је ревизионом молбом тужитељица. Жали се да је Апелациони суд донео пресуду са повредом формално-правнога и материјално-

правнога правила, када је изрекао, да је за ваљаност послова којима је предмет отуђивање некретнина потребна исправа и тада ако је правни посао склопљен пре 15 октобра 1918 год. Пошто међутим таке исправе у конкретном случају нема, да ју не може надокнадити ни парница коју је тужитељица против туженога покренула током 1911 год.

Прва жалба тужитељичина, да Апелациони суд са повредом материјално-правнога правила није изрекао, да за ваљаност правних послова којима је предмет отуђивање некретнина, ако се ово отуђење догодило пре 15 октобра 1918, није потребна исправа, те да се наредба бр. 4420-1918, са престанком рата има сматрати укинутом, није основана. 1 § исте наредбе, наиме, таксативно набраја случајеве у којима се недостатак исправе, код послова склопљених усмено пре 15 октобра 1918, има сматрати надокнађеним, из чега излази, да се овај пропис у случајевима које 1 § наредбе не помиње не може применити. — Укинутом се пак ова наредба, као што је то Касациони суд већ у више махова изрекао, не може такођер сматрати, јер нити у самој наредби, нити иначе, не постоји таково законско расположење, којим би важност те наредбе била везана само за време трајања рата. Како се, међутим, у 3 тачци исте наредбе предвиђа, да у пословима склопљеним усмено пре 15 октобра 1918, за ваљаност посла исправа није потребна ако је странка пре 15 октобра 1918 у сврху извршења уговора покренула парницу; како је неспорно да је тужитељица ради признања права власништва на упарничене некретнине покренула парницу пре 15 октобра 1918, има се сматрати да је овом парницом недостатак исправе у смислу 3 т. наредбе надокнађен. Како се даље у 3 т. наредбе захтева само толико, да је парница пре 15 октобра 1918 била покренута, нема законске подлоге ни за то, да се дејство овога покретања парнице не призна и у случају ако је парница услед трогодишњега мировања престала.

Но с обзиром на то да 943 § Аустр. грађ. законика прописује, да је за ваљаност поклона потребна исправа и да поклонопримац из усменог уговора, ако предмет поклона није предат, не стиче право на тужбу; како даље 936 § истога законика прописује, да се у случају споразума о уговору који се има закључити у будућности, извршење обећања има тражити у року од године дана, а Апелациони суд у томе погледу: 1) да ли је обећање које је наводно дао деда тужитељичин В. С. било обећање о поклону или миразу, (1220 § Аустр. грађ. законика) и да ли је ово обећање деда тужитељичин одиста учинио и под каквим околностима,

стање ствари није установио; 2) како није установио стање ствари ни у погледу: да ли наводно обећање није било споразум о уговору који се има склопити у будућности (936 § аустр. грађ. зак.) и када је ово обећање са стране В. С. учињено, ваљало је пресуду Апелационога суда разрешити и упутити га да стање ствари у погледу свих поменутих околности установи.

Расположење о ревизионим трошковима оснива се на прописима 543 и 508 §§ грађ. п. п.

Нови Сад, 14 маја 1929.

*

Код побијања заложнога права на основу 27 § стечајнога Закона, није меродавно време када је обвезница на основу које је заложно право грунтовно укњижено, истављена, него када је молба ради укњижења заложнога права грунтовној власти стигла.

**Касациони суд Б. одељење у Новом Саду
Д. 650-1929**

Касациони суд услед ревизионе молбе тужитеља пресуду Апелационога суда разрешава и тај суд упућује на даљи поступак и доношење нове одлуке, у којој се има решити и питање која ће странка сносити и трошкове ревизионога поступка, који се овим за тужитеља установљавају у своти од 2000 дин. (две хиљаде динара). За Државни ерар у име таксе за ревизиону молбу установљава се свота од 400 дин.

Р а з л о з и: Против пресуде Апелационога суда поднео је ревизиану молбу тужитељ те је тражио да се пресуда преиначи, тужби места да и тужени осуди да плати трошкове.

Жали се да је Апелациони суд донео пресуду са повредом материално-правнога правила када је изрекао, да је код побијања правних послова на основу 27 §-а стечајнога закона, за шестомесечни рок у коме се по последњој алинеји истога члана могу правни послови нападати, меродавно не време у коме је тражено осигурање путем грунтовног укњижења заложног права, него време када је правни посао, на основу кога се осигурање тражи, постао.

Жали се даље тужитељ и на то, да је Апелациони суд са повредом формално-правних правила установио да потраживање које чини основ заложнога осигурања, није фингирано, јер да је фингираност доказана исказом сведока Б. В., док да Апелациони суд исказу осталих сведока у овом питању, као више-мање заинтересованима, није могао поклонити вере.

Ова последња жалба тужитељева није основана, јер је Апелациони суд чињеницу у погледу реалности правнога посла установио на основу исказа преслушаних сведока, ценећи њихове исказе слободно према прописима 20 §-а грађ. п. п., а таква оцена према пропису 534 § грађ. п. п. не подлежи оцени реви-зионога суда све дотле, док она није извршена са повредама које исти члан предвиђа, због којих се, међутим, тужитељ не жали.

Што се пак прве жалбе тужитељеве тиче, она је основана. Према пропису, наиме, 27 § стечајнога закона, могу се, уколико нису старије од 6 месеци пре отварања стечаја, нападати оне правне радње презадуженога, којима је другој странци дао осигурање. Како је право за грунтовно осигурање укњижене своте дао презадужени туженоме већ у обвезници од 20 јулија 1923 године, на основу које је укњижење права залога и проведено, погрешно је стајалиште Апелационога суда да се укњижење права залога не може сматрати актом презадуженога, него актом кредитора, које се као таково у смислу прописа 27 § стечајнога закона не би могло са успехом побијати. Према правилном схватању, међутим, укњижење права залога има се сматрати само извршењем и спровођењем онога акта обезбеђења, које је презадужени дао исправом која служи за основ обезбеђења. Према томе се и шестомесечни рок, по последњој алинеи 27 § стечајнога закона, има рачунати не према времену када је исправа која служи за подлогу осигурања истављена, него када је молба ради укњижења заложнога права грунтовној власти поднесена.

Како, међутим, Апелациони суд стање ствари у том погледу, да ли је молба ради укњижења заложнога права грунтовној власти поднесена унутар шест месеци од дана отварања стечаја (у вези са прописом друге алинеје 58 § зак. чл. I из год. 1916) није установио; како није установио чињенично стање ни у погледу питања да ли је презадужени у то време већ био обуставио плаћања и да ли је тужени за ову обуставу, односно за предају молбе ради отварања стечаја, знао, ваљало је пресуду Апелационога суда разрешити и упутити га на нови поступак.

Расположење у погледу трошкова оснива се на 543 и 508 §§ грађ. п. п., а оно о такси на прописима закона о таксама и његовог правилника.

Нови Сад, 2 септембра 1930.

Истинитост садржине исправе може се од стране противника сматрати признатом само у случају, ако је суд претходно странку позвао да се о истинитости садржине исправе очитује. — При израчунавању нужнога дела има се у обзир узети вредност некретнина које су оне имале у време даровања. — Правни је пропис да се нужни део има израчунавати и издавати у новцу.

**Касациони суд Б. одељење у Новом Саду
Г. 511-1929.**

Касациони суд услед ревизионе молбе тужитеља пресуду Апелационога суда разрешава и тај суд упућује на даљи поступак и доношење нове одлуке, у којој се има решити и питање која ће од странака сносити и трошкове ревизионога поступка, који се овим за тужитеља установљавају у своти од 1600 дин. (хиљаду и шест стотина динара), а за тужене у своти од 1912 (хиљаду девет стотина и дванаест динара).

Р а з л о з и: Против пресуде Апелационога суда поднеле су ревизиону молбу обе странке и тужитељ и тужени. Тужитељ је тражио да се пресуда Апелационога суда промени, тужби у целини места да и тужени обвежу да плате трошкове. Тужени су тражили да се тужитељ са тужбом одбије и осуди да плати трошкове.

Пресуду Апелационога суда ваљало је разрешити и тај суд упутити на даљи поступак из следећих разлога:

Тужитељ се жали да је Апелациони суд, са повредом формално-правних прописа установио како чињеницу, да су тужени дуг од 10000 динара, који је код Башахидске српске штедионице теретио пок. К. Н., исплатили, и да је за подлогу овакога установљења узео једино записнику приложену изјаву бившег благајника Башахидске штедионице Ф. Ч., те да није дао прилике тужитељу да се о истинитости ове изјаве очитује. Жалба је ова основана утолико, што се из записника о призивној расправи не види да би Апелациони суд позвао био тужитеља да се о истинитости навода које садржи приложена исправа изјасни, док је и код продуцираних исправа формално-правни пропис, да се њихова садржана од стране противне странке може сматрати признатом за истиниту само у том случају, ако суд странку претходно позове да се о истинитости садржине исправе очитује. Сем тога, из исказа код првостепенога суда преслушаног сведока Г. М. излазило би, да би поменути дуг од 10000 дин. код Башахидске штедионице још постојао, те је према томе Апелациони суд противно садржини списа упутио на исказ сведока Г. М., према коме би дуг

код штедионице тужени исплатили. Из тих разлога ваљало је Апелациони суд упутити, да у погледу чињенице, да ли су тужени своту од 10000 дин. исплатили, односно овај дуг на себе примили, стање ствари установи, доказним средствима које странке буду понудиле.

Исто ће тако бити дужност Апелационога суда да установи стање ствари и у погледу питања, да ли су странке у истини склопиле поравнање, како то тврди тужитељ, по коме су се тужени обвезали да у име измире свих тужитељевих наследно-правних потраживања исплате своту од 55000 динара. Из записника о позивној расправи, узетог код Апелационога суда 18 јануара 1929, излазило би, да се свота од 55000 дин. односи одиста на измиру свих тужитељевих потраживања, коју су обвезу тужени узели на себе стога, што је пок. К. Н. преписао на оца тужених, осим упарничених, још и друге некретнине.

Жалба тужитеља да је Апелациони суд погрешно установио да је површина дарованих некретнина била 5 јутара 677 кв. хвати, основана је утолико, што се по доњим судовима установљена површина дарованих некретнина не слаже са површинама како су оне означене у приложеним грунтовним листовима, односно катастарском листу, те ће дужност Апелационога Суда бити да установи и то, колика је била у истини површина некретнина која је оцу тужених К. Ј. дарована.

У погледу тврдње тужитеља, да се његова сестра Јелена свога наследнога дела одрекла у корист тужитеља и његова пок. брата, те да је Апелациони суд са повредом правних прописа установио да се Јелена права на наследство није одрекла, неоснована је утолико, што у погледу овога одрицања у корист оба брата не постоји никаква изричита изјава са стране Јеленине. Изјава прикључена од стране тужених у одговору на ревизиону молбу као повчт, није се код Касационога суда могла узети у обзир. Тужитељ у погледу овога одрицања није пружио иначе никакве доказе.

Основана је, међутим, жалба тужитељева да је Апелациони суд са повредом правних прописа узео при израчунавању нужнога дела тужитељева вредност коју су некретнине имале у време смрти дароватеља, у место вредности коју су оне имале када су поклоњене, а то је 31 јула 1924 год. Основана је и жалба да је Апелациони суд погрешно установио вредност куће у своти од 40000 дин. уместо 98000 дин., по коју је своту она продата у год. 1925, јер је опште познато, да је вредност кућа у год. 1925 била одиста

мања него у год. 1924, док тужени нису ни понудили доказ за то, да је та већа цена по коју је кућа продата, била одиста *praetium affectionis*, како то тужени тврде. Према томе ће дужност Апелационога Суда бити да при израчунавању нужнога дела тужитеља узме за подлогу ову већу вредност куће, а као вредност поклоњених осталих некретнина ону коју су оне имале у време даровања.

Вредност краве установио је Апелациони суд оценом исказа стручњачког мишљења, те је жалба тужитеља и у томе погледу неоснована.

Жалба тужених пак да је Апелациони суд са повредом правних прописа провео израчунавање нужнога дела тужитеља, јер да је за подлогу овога израчунавања требао узети чињеницу, да је тужитељ добио за живота очева у природи $1\frac{1}{2}$ јутро земље, те да је на тај начин добио више него што износи његов нужни део, неоснована је такођер, јер је правни пропис да се нужни део има израчунавати и издавати у новцу. Према томе је и у конкретном случају било потребно да се установи вредност коју су некретнине имале у време даровања, односно вредност оних даровања које је тужитељ примио и које је на његов терет ваљало урачунати.

Одредба о трошковима оснива се на прописима 543 и 508 §§ грађ. п. п.

Нови Сад, 1 октобра 1929 године.

КАСАЦИОНА КРИВИЧНА ПРАКСА
КАСАЦИОНОГА СУДА Б. ОДЕЉЕЊА У НОВОМ САДУ
ОБЈАВЉУЈЕ ДР. ЕМИЛИЈАН БОГОСАВЉЕВИЋ
 СУДИЈА КАСАЦИОНОГ СУДА

К. 91/91 1930. (Кас. суд 19/III 1930)

Окр. Суд је 1926. кривим прогласио А. В. оптуженог — који је био 19 год. стар овда када је дело починио — због злочина смртоносне т. тел. озледе из чл. 301. квалификованог по од. 1. чл. 306. и од 1. чл. 307. к. з. и осудио га на основу од. 1. чл. 307. применом чл. 91. к. з. на 1 год. и 6 месеци робије и т. д.

Апелациони суд је 7. септ. 1926. одобрио горњу пресуду.

Касациони суд је 9. марта 1930. својом пресудом уништио пресуде нижих судова на темељу посл. зач. чл. 385. к. п. позивом

на чл. 5. н. кр. з. а из ништавног разлога који је наведен у т. 2. чл. 385. к. п. и то у погледу одмеравања главне казне, те на основу т. 3. чл. 30. н. кр. з. осудио оптуженог на 2 год. строгог затвора.

Кас. суд је уништио пресуде нижих судова на основу горе поменутих зак. одредаба зато, јер оптужени није био навршио 21. год. онда када је дело починио, те је тако у смислу чл. 30. н. кр. з. старији малолетник. Пошто је кас. суд нашао да предлеже погодбе за ублажавање законом предвиђене казне, јер у корист оптуженог предлежи признање са кајањем и непорочност, то је ублажио казну на тај начин, да је место робије добио строги затвор и уједно трајање казне снижио.

*

К. 50/43. 1930. Кас. суд 5/III 1930.

Окр. суд је 28/IV. 1928. донео пресуду и оптужене прогласио кривим што су 1923. јуна месеца као градски редари притворили оштећеног, ћушали и тукли, те су тако творно злоставили оштећеног за време вршења службене дужности, чиме су починили преступ злоупотребе званичне власти из чл. 473. к. з.

Апел. суд је 11/VI 1929 квалификацију дела одобрио само је главну казну свизио применом чл. 91. к. з.

Касациони суд је 5/III. 1930 уништио пресуду апелационог суда из службене дужности позивом на посл. зач. чл. 385. к. п. а из ништавног разлога који је наведен у сл. ц) т. 1. чл. 385. к. п. те оба оптужена ослободио од оптужбе и последица.

*

Из приложених списа је установио овај суд да је истражни судаја преслушао Медика Шефера 16/IV 1924. и да од тог доба, па све до предаје оптужнице т. ј до 14. јуна 1926. год. није била предузета никаква судска радња против оптужених. Како се дело из чл. 473. к. з. кажњава до 6 месеци затвора, како по посл. зач. чл. 78 н. кр. з. право на гоњење кр. дела застарева за две године код дела за које је прописан затвор краћи од једне године; како се по чл. 2. н. кр. з. има применити блажи закон ако је по учињеном кр. делу измењен кр. закон, а посл. од. чл. 78. н. кр. з. је блажи од оног описаног у чл. 106. к. з., то је ваљало пресуду нижих судова уништити.

Пресуду је оваку изрекао кас. суд и за II. р. опт. иако се је он задовољио са пресудом апел. суда, јер посл. од. чл. 387. к. п.

наређује да се има узети у обзир она околност, која предлежи у корист оне странке која се је задовољила, ако се она на ову односи.

*

К. 49/57. 1930. (Кас. суд. 19/III. 1930.)

Окр. суд је својом пресудом од 4/IX. 1929. оптуженог прогласио кривим због злочина кривотворења јавне исправе у 3 случаја: 1—2 што је крсни лист и уверење о слободном стању, а које је исправе извадио из Жупног Уреда у М. на име постојећег Ј. М. име овог као и личне податке одстранио радирањем, а затим испунио са својим именом; 3.) начинио у целости лажну исправу: домовински лист, иставио га на своје име, кривотворио потпис општинског кнеза чинећи све у намери да се поменутим документима законито венча са Ј. Е. 19/II 1929., чиме је настала правна повреда. Окр. суд је ово дело квалификовао по чл. 391. к. з. и одмерио казну робије у трајању од 1 год. и 6 месеци и т. д.

Апел. суд је 16/XII. 1929. применом чл. 91. снизио казну на месеци робије иначе пресуду одобрио.

Кас. суд је 19/III. 1930. својом пресудом из служ. дужности на темељу посл. зач чл 385. к. п. уништио пресуду нижих судова и то позивом на чл. 2. н. кр. з. а из ништавног разлога који је наведен у сл. б.) т. 1. чл. 385. к. п. и са тим у вези и одмеравања главне казне, те је дела оптуженога подвео под чл. 215. ал. 1. н. кр. з. в. и на основу ал. 1. овог члана осуђује оптуженог на 6 месеци строгог затвора.

Крив. дела оптуженог имају сва обележја од 1. чл. 215. које се дело може квалификовати како злочином тако и преступом, јер повлачи за собом казну робије или строгог затвора. По кр. з. међутим је ово дело само злочин. Обзиром на чл. 77. н. кр. з. овај је суд одмерио казну строгог затвора јер не предлеже подаци из којих би произлазило да је дело учињено из нечасних побуђа, или да оптужени показује зао карактер, те је тако оквалификовао преступом. Пошто су олакшице многобројне и држећи у виду све околности које се при одмеравању казне по чл. 70. н. кр. з. имају држати у виду, кас. суд је снизио казну на 6 месеци строгог затвора.

*

К. 12/37. 1930. (Кас. суд 26/II. 1930)

Окр. суд је оптуженог кривим прогласио због злочина т. т. повреде из чл. 301. квалификованог по чл. 306. од. 1. а које је

дело починио на тај начин што је 1/IV. 1929. у намери да телесно овледи, но без намере на убиство, ударио ножем у трбух оштећеног тако да је оружје прошло кроз трбух, мишићно ткиво и трбушну марамицу, пресекавши црево и аорту, те је услед унутарњег крварења у трбушној дупљи, наступила смрт оштећенога. Казну је суд одмерио на темељу од. 1. чл. 306. применом 92. к. з. и то робијом у трајању од 2 год.

Апелациони суд је 16/X. 1929. својом пресудом поништио пресуду окр. суда из ништавног разлога који је наведен у сл. б.) т. 1. чл. 385. к. п. те оптуженог за инкриминирано дело кривим прогласио због злочина намерног убиства из чл. 279. к. з. те га осудио на темељу чл. 279. уз примену чл. 91. к. з. на 10 година тамнице као главну казну и на темељу чл. 289. к. з. на 10 година лишења звања и т. д.

Касациони суд је 26/II 1930. својом пресудом уништио пресуде нижих судова из службене дужности на темељу посл. од. чл. 385. к. п. позивом на чл. 2. н. кр. з. и с тим у вези и одмеравања казне, те је дело подвео под од. 1. чл. 167. и оптуженог казнио позивом на од. 1. чл. 167. чл. 74. и т. 2. чл. 30. н. кр. з. на 5 година робије, а споредну казну на темељу претпоследњег од. отклонио.

Касациони суд је уништио пресуду нижих судова зато, јер је оптужени рођен 15. априла 1908. год. те како је дело починио 1. априла 1929. год., то још није навршио 21. годину, те је тако према т. 1. чл. 14. старији малолетник. За њега се дакле имају применити одредбе садржане у чл. 30. н. кр. з. Овај се злочин с обзиром на чл. 74. н. кр. з. казни временом казном, јер кривично дело није потекло из нечасних побуда, нити показује зао карактер учиниоцев.

У смислу т. 2. чл. 30. н. кр. з. за крив. дело за које закон прописује времену казну, суд није везан за најмању меру казне, коју закон прописује за то кривично дело, нити може изрећи више од 10 годнна ако има да се примени робија или заточење.

По чл. 279. к. з. казна је од 10—15 год. тамнице; и у смислу чл. 289. к. з. лашења звања од 3—10 год. Обзиром на т. 2. чл. 30. н. кр. з. који је блажи од чл. 279, како је то горе наведено и обзиром на претпоследњи од. чл. 30. н. кр. з. по којем се губитак часних права не може изрећи против старијег малолетника, недвојбено је да је н. кр. з. блажи. Зато је кас. суд одмерио казну робије у трајању од 5 год. а споредну казну отклонио.

Касациони суд је поништио пресуду нижих судова из ништавног разлога који је наведен у т. 2. чл. 385. к. п.

*

Кре 32/12. 1930. (Кас. суд 17/IX. 1930)

Окр. суд је оптуженог прогласио кривим за дело из т. 2. чл. 232. н. кр. з. у вези са зач. II. чл. 214. н. кр. з. те га осудио на темељу зач. II. чл. 214. применом т. 4. чл. 71. н. кр. з. на шест месеци строгог затвора и т. д.

Одмеравање казне није било нападнуто од стране оптужбе.

Касациони суд је иставио примедбу да главна казна није правилно одмерена зато, јер за ово дело предвиђена казна робије која се применом т. 4. чл. 71. н. кр. з. може ублажити пре свега до најмање мере ове врсте казне т. ј. према од. 2 чл. 37. н. кр. з. до 1 године дана; још даље, односно крајње ублажавање је пак по т. 4. чл. 71. н. кр. з. 1 година строгог затвора. Пошто је пак окр. суд одмерио трајање казне од 6 месеци строгог затвора, то је прекорачио границе које су за ублажавање допуштене. Али како овај део пресуде није нападнут од стране оптужбе и како се по службеној дужности не може на терет оптуженога пресуда изменити, то се је суд могао ограничити само на ову примедбу.

*

Кре 60,27. 1930. (Кас. суд 17/IX. 1930)

Окр. суд је донео пресуду и тужбу држ. тужиоштва одбио у смислу чл. 276. с. кр. п. Разлози: др. тужиоштво је оптужило К. М. и др. ради престапа из чл. 46., 47. и 48. закона о штампи и чл. 11. закона о измени и допуни закона о штампи у вези са чл. 4., 5. и 6. закона о исмени и допуни закона о заштити јавне безбедности од 5/III. 1929. Пошто су означена дела преступи за чије је суђење надлежан инокосни судија окр. суда, јер то тако прописује т. 3. чл. 10. с. кр. п. то је овај суд одбацио оптужницу.

Услед уложене ревизије је кас. суд поништио пресуду окр. суда као зборног суда и то на основу т. 8. чл. 337. с. кр. п. и наложио првостепеном суду да одржи нови претрес и даље по закону поступи. Разлози: У смислу чл. 73. закона о штампи, сва кривична дела учињена штампом извиђају и суде окр. судови. По чл. 10. закона, којим се стављају на снагу и уводе у живот кр. закон и закон о судском кр. поступку од 16/II. 1929., остају и даље у важности прописи о кривичном поступку по закону о штампи. Кас. суд је напоменуо, да је у овом случају имао окр. суд донети пресуду и на темељу чл. 279. с. кр. п. јер када се у току претре-

са покаже да утврђене чињенице обележје крив. дела, за које би био надлежан судија појединац, неће окр. суд ту ствар упутити судији појединцу, него ће је сам пресудити. То тако захтева брзина поступка и целисходност.

*

Кре 42/66. 1930. (Кас. суд 10/IX 1930.)

Одбрана је стајала на становишту да II. и III. р. оптужени вису никакву физичку радњу извршили и уопште ни у чем нису помзгали I. р. оптуженом да инкриминирано дело изврши, те их је зато суд незаконито прогласио кривима као помагаче.

Кас. суд је нашао да су ови разлози без основе зато, јер је помагач у извршењу дела не само онај који неку физичку радњу врши, него и онај који психички потпомаже, бодри, храбри или уопште својим присуством појачава вољу извршиоца. У овом су случају II. и III. р. оптужени били у друштву са I. р. оптуженим, заједно су певали и ишли под прозор оштећенога, а кад је I. р. оптужени напао на оштећенога, стајали су близу њега и нису никако спречавали агресивност I. р. опт. Ово њихово држање морало је појачавати вољу, дивати нападачки дух I. р. оптуженог, чиме су они психички помогли I. р. оптуженом.

*

Кре 13/53. 1930. (Кас. суд 11/VI 1930.)

Окр. суд је оптужену, — која у доба извршења казне није извршила 19 год. — прогласио кривом за дело из т. 3. и т. 4. §. 178. н. кр. з. и осудио је по § 178. обзиром на т. 3. § 30. на казну затвора у трајању од 8 месеци.

Пресуду је напао држ. тужилац између осталог зато, што је примењен нови закон, међутим је казна предвиђена у чл. 305. к. з. по трајању блажа, те је тиме повређен мат. закон (т. 2. §. 337. с. кр. п.).

Кас. суд је овај део ревизије нашао неоснованим. Разлози: Истина је, да не стоје наводи окр. суда да је казна предвиђена у §. 305. к. з. строжа од оне предвиђене у §. 178. н. кр. з. јер је трајање казне у §. 305. к. з. 5 год. тамнице, док оне предвиђене у §. 178. н. кр. з. 8 година. Наводи окр. суда што се тиче минимума казне до које се може сићи применом т. 3. чл. 30. и чл. 39. н. кр. з. овде не долазе у обзир, јер суд није одмерио казну испод 6 месеци, те је зато *in concreto* чл. 305. к. з. тако и чланом 178.

н. кр. з. у овом случају може одмерити казна од 8 месеци затвора, јер је казна изречена на темељу т. 3. чл. 30. н. кр. з. то у ствари нема такве повреде мат. закона која је описана у т. 2. чл. 337 с. кр. п.

*

Кно 3'8. 1930. (Кас. суд 21/V 1930.)

Држ. тужилац је поднео предлог истр. судији ради одређења истраге против опт. због дела из §. 280. и §. 281. н. кр. з. зато, што оптужена има јавну кућу у којој из користољубља иде на руку вршења блуда пошто у истој кући искоришћује у виду заната женска лица, која блуд проводе. Свој предлог је поткрепио извештајем пол. власти.

Судија истражитељ је одредио био истрагу, али је услед жалбе оптужене, оптужни сенат уништио решење судије истражитеља и даљи поступак обуставио наводећи да административне власти дају дозволу за јавне куће и да се на њих убира порез.

Против овог решења опт. сената поднео је виши државни тужилац захтев за заштиту закона.

Кас. суд је дао места захтеву за заштиту закона и установио да је окр. суд повредио закон тиме, што је променио захтев судије истражитеља.

Разлози: Државни тужитељ је поткрепио свој предлог извештајем полициске власти. Овако поднет предлог садржи основне сумње, да је оптужена починила дело из §. 280. и §. 281. н. кр. з. те је зато било места одређивању истраге, којом би се расчистило стање ствари и након тога одлучило да ли има места стављању под оптужбу. Тиме пак што је укинуо поступак, није омогућио да се расветли чињеничко стање ни то да ли постоји инкриминирано дело. Повређено је дакле зак. наређење и начело које је садржано у од. 3. чл. 97. с. кр. п. Правно питање које је овде у спору такве је природе, да се најцелисходније може на главном претресу решити.

*

Кре 3/37. 1930. (Кас. суд 2/VII. 1930.)

Из чињеница, које је окр. суд установио, произлази да је оптужени свесно и намерно разбио прозоре цркве да би могао извести крађу. Намера оптуженога је била уперена како на провалу прозора, тако и на то, да после тога изврши крађу. По становишту овог суда постоји покушај крађе, јер тиме што је

оптужени провалио прозор и ушао у цркву и онде остао извесно време трагајући; а ношто није нашао новац — јер га није било — изашао је напоље, значи да оптужени ван своје воље није могао да изврши дело крађе. Али како није у овом делу на терет оптуженога нападнута пресуда, то је ваљало пресуду окр. суда одобрити, по којој је дело оптуженога оквалификовано по чл. 421, к. з. стављајући ову примедбу.

*

Кре 9/23. 1930. (Кас. суд 28/V. 1930.)

Оптужени су проглашени кривима од стране окр. суда за дела из закона о заштити јавне безбедности и поретка у држави од 6/I 1929. год. а при одмеравању казне, суд је применио наредбе општ. крив. закона садржане у §. 61. срп. к. з.

Касациони суд је места дао призиву држ. тужиоца, отклонио је примену чл. 61. срп. к. з. и применом т. 4. §. 71. н. кр. з. одмерио казну. Ово зато, јер у смислу чл. 6. закона којим се стављају на снагу и уводе у живот Кривични законик, Законик о судском кривичном поступку и закон о извршењу лишења слободе од 16/II. 1929. год. општи део кривичног зак. вреди и за закон о заштити јавне безбедности и поретка у држави од 6/I. 1929. у колико се њиме нарочито што другачије не наређује. Како се овим законом нарочито што друкчије не наређује, то важи и за овај закон општи део н. кр. з.

*

Кре 30/13. 1930. (Кас. суд 18/VI 1930.)

Кас. суд је по службеној дужности отклонио решење окр. суда, којим се оптуженоме забрањује посећивање крчме за време од једне године. Наиме § 55. н. кр. з. наређује за оног, који је крив. дело починио у пијанству, и у пићу је склон изгредима, да му суд може забранити посећивање крчми. Но како у овом случају нема података да је оптужени склон пићу, већ да је ово дело у припитом стању учинио, и како нема података ни зато, да оптужени при већем уживању алкохолних пића чини изгреде, то је ваљало горње решење донети.

Власник: Адвокатска Комора у Новом Саду. — Лист, уређује Уређивачки Одбор. Уредник: др. Коста Мајински, адвокат, секретар Адв. Коморе, Нови Сад, Његошева бр. 10.
